

Március 15. – a politika viharában

Március 15-én ünnepeljük az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kirobbanásának évfordulóját, amelynek emlékei mind a mai napig döntően befolyásolják a magyar közvélemény, különösképp a hazai értelmiség tudat- és érzélemlátját. Azonban eltérően értelmezik a szóban forgó másfél esztendő, illetve az azt megelőző reformkor viharos eseményeit: a haza és haladás kettős jelszava és nehezen áthidalható ellentéte mindmáig nem gyógyuló sérelmeket, a rendszerváltó elit körében pedig komoly törésvonalakat hoz felszínre.

Mindezek mögött egészen a XIX. század első feléig visszavezethető történelmi okok húzódnak meg. Forradalmunk és szabadságharcunk bukásának gyökereit szintén az 1825-től kezdődő reformkor idejében kell keresnünk. Az 1789-es nagy francia forradalom hatására hazánkban is megerősödtek azok az irányzatok, amelyek az elavult feudális szerkezetű gazdasági-társadalmi rendszer polgári átalakítását tűzték ki célul. Hogy hogyan és miként, abban azonban már eltérő koncepciókat képviseltek a magyar nemesi reformerek. A reformkor egyik legnagyobb formátumú honatyja, Széchenyi István elsősorban a kis létszámú, bécsi udvarhoz kötődő haladó arisztokráciára támaszkodott, s mint ilyen, hazájának elsősorban a Habsburg-birodalmat tekintette: mérsékelt, ám később nagy lavinát elindító elképzeléseit – a birtokrendszer modernizálása, a jobbágyok földtulajdonosi joga, a közlekedés fellendítése – a monarchia keretein belül tartotta megvalósíthatónak, így az univerzál-

lisan gondolkodó legnagyobb magyar nem a nacionalizmusra, hanem a türelmes nemzetiségpolitikára helyezte később a hangsúlyt. Személye a kiegyezés, majd az ellenforradalmi rendszer negyedszázada alatt Bethlen István régimódi parlamentarizmusa idején a mérsékelt a rendszer alapjait nem érintő konzervatív reformpolitika szimbólumává vált, a rendszerváltást követően pedig az antallista-orbánista jobb- oldal sajátította ki, nem is véletlenül. Az MDF tábora a magyar nemzet és keresztény Európa fogalmát a kontinentális szinten gondolkodó, de a magyar hazáért élő Széchenyi alakjával (is) kívánta igazolni, a nagymagyaros erőfitogtató, de az összeurópai EU fórumain is sokat idéző Orbán Viktor pedig – Bozóki András szavaival élve – a több, mint kormányváltás, kevesebb, mint rendszerváltás jelszava kapcsán állította pedesztátra a Lánchíd szellemi atyját.

(Folytatás a 3. oldalon)

CIKKEINKBŐL

- Testvérpártjaink életéből (4. oldal)
- Bemutatkoznak képviselőjelöltjeink (5. oldal)
- Debrecenben a legdrágább az élet (8. oldal)

MÉG EGY HÉTIG GYŰJTHETÜNK!

Az eltelt egy hétben a Magyar Kommunista Munkáspárt újabb tizenkét jelöltje gyűjtötte össze az országgyűlési választásokon való induláshoz szükséges 750 kopogtatócédulát. Lapzártánkig tehát a párt húsz jelöltje szerezte meg az indulás jogát. A pártnak mindenképpen lesz országos listája. A gyűjtés tovább folyik a március 17-ei határidőig, a területi listák megállításaért.

Havránek Ferenc
Csongrád

Herceg Antal
Jász-Nagykun-Szolnok

Kajli Béla
Budapest

Szóke János
Békés

Oláh Ferenc
Nógrád

Dr. Frankfurter Zsuzsa
Nógrád

Gagyai Kálmán
Somogy

Péntes András
Győr-Moson-Sopron

Zsombok János
Komárom-Esztergom

Nagy Attila Tibor
Nógrád

Szűcs Attila
Pest

Illés Imre
Veszprém

9. Ingyenes állami egészségügyi ellátást, olcsó gyógyszereket!

A Munkáspárt
12 pontja a
parlamentari
választásokra

10. A parasztnak megélhetést nyújtó mezőgazdaságot!

Vedd kezébe a sorsod!

Bódító varázslat egy szombat esti diszkó. Vibráló fények, vonagló testek és a parfümmel, cigarettafüsttel keveredett izzadságszag. A vadul lüktető zene behatol az agyba. Ráadásul jó néhány fiatal még jobban felpörgeti az amúgy is emelkedett hangulatot. Egy kis speed, egy kis extasy, némi fű vagy kokó... sőt, egyre többször jönnek a keményebb drogok. És már nemcsak a szombat lesz a bulinap. Buli az egész világ...

Akarj több lenni!

Amikor Amerikában a múlt század hatvanas-hetvenes éveiben, még a fekete polgárjogi mozgalmak s Martin Luther King idején a gettóknak igazán elterjedt a kábítószer, az teljesen megsemmisítette a feketék ellenállását a többségi fehér társadalom elnyomásával szemben.

Egyes vélemények és elemzések szerint a drogok ilyen nagy mértékű elterjedése az afro-

amerikaiak között nem volt véletlen. A vádak szerint a CIA keze volt a dologban. Mert segítette a kábítószer elterjedését, így az, akár egy ötödik hadsereg belülről morzsolta föl a „Fekete Párducok” erejét.

Az azóta eltelt időben Amerika szétexportálta életszemléletét, s ezzel együtt az akut gondjait is a világban. Lényegében ez a „globalizáció”. Eljött ide Magyarországra is, célba véve a számára legfontosabb korosztályt, a fiatalokat. De mivel általános jólétet

nem tudott hozni ez az amerikai-zált világ, ezért megpróbálja egy hamis csillogással bebetenni őket. Ez a „Szombat esti láz”, a bulik, a felejtés világa.

„Buli”. Ez az a szó, melytől sokan már dührohamot kapnak, s amely fémjelzi ma Magyarországon mindazt, amit a kábítószerfogyasztással „megkoronázott” ügynevezett életélvezet jelent. Hazai megfelelője az amerikai-angol „party” szónak, és kitűnő eszköze a fiatalok figyelmé elterelésének a való világ problémáiról.

De tekintünk csak vissza egy kicsit az időben! Érdekes, hogy a rendszerváltás idejéig hazánkban jóformán nem létezett kábítószer-probléma.

(Folytatás a 3. oldalon)

VÉLEMÉNYEK

- Levél a hitveshez (6. oldal)
- Plakátblöff
- Még lenne dolguk!
- Ügynökösdi
- Egy fémműves búcsúja gépétől (7. oldal)

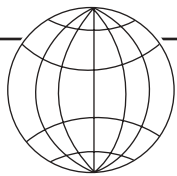
Pozitív kilátások a bányászatban

Úgy tűnik, hogy a jövőben újból felértékelődik a rendszerváltás óta válságban lévő hazai bányászat: a legutóbbi években például számos olyan koncepció született, amely a gazdaságos és környezetbarát technológiák meghonosítását, illetve új értelepek feltárását tűzte ki célul.

(3. oldal)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Március 1.

Hat hónappal a Katrina hurrikán pusztítása után még mindig sok ezren élnek menekülttáborokban. A természeti katasztrófa 1300-an meghaltak és 300 ezer otthon vált lakhatatlanná. Egy most nyilvánosságra került videofelvételből kiderül: az amerikai kormány és Bush elnök tudta, hogy mekkora veszély fenyeget, mégsem tették meg a megfelelő lépéseket. A passzivitás és az elégtelen felkészülés erősen súlyosbította a katasztrófát.

Március 2.

„Putyin orosz elnök az 1956-os események miatti magyarországi bocsánatkérésével elárulta Jurij Andropov néhai szovjet vezető emlékét, aki budapesti szovjet nagykövetség nagymértékben befolyásolta a katonai beavatkozásra hozott moszkvai döntést. Hiányolom a magyarok bocsánatkérését, hogy Hitler oldalán részt vettek a Szovjetunió elleni háborúban” – jelentette ki Oleg Kulikov orosz kommunista központi bizottsági titkár.

Március 3.

Nyolc-tízezer munkahelyet veszélyeztet a madárinfluenza Franciaországban a belföldi baromfi-fogyasztás és az export csökkenése miatt. Az ágazat hatvanezer foglalkoztatottja tizenöt százaléknak állása került veszélybe. Franciaország az EU legnagyobb baromfiexportőre, jelenleg viszont harmincezer tonna eladhatatlan baromfi-húst tárolnak a hűtőházakban, a veszteség havonta eléri a negyvenmillió eurót.

Március 4.

A Mahmud Abbasz palesztin elnök vezette Fatah párt törvényhozói úgy döntöttek, nem csatlakoznak a Hamasz vezette koalíciós kormányhoz. Az egyik fő indokuk, hogy a választásokat fölényesen megnyerő radikális mozgalom nem ismerte el az Izraellel korábban megkötött békeegyezményeket.

Március 5.

A NAÜ (Nemzetközi Atomenergia-ügynökség) főigazgatója reményt lát arra, hogy egy héten belül tárgyalásos megoldást találjanak az iráni atomprogrammal kapcsolatban. Ehhez azonban teljes beletekintési lehetőség kéri, illetve az urándúsítás teljes (kísérleti és ipari méretű) feladását. Kérdéses még, hogy a NAÜ a BT-hez fordul, vagy további haladékot ad Iránnak.

El-Baradei, a NAÜ főigazgatója

Március 6.

Kizárta a nagykoalíció lehetőségét a júniusban esedékes parlamenti választásokat követően a hatalmon levő cseh szociáldemokraták (CSSD) jelenlegi és egykori elnöke, Jiri Paroubek és Milos Zeman. Szerintük akkor egyik nagy tömörülés sem tudná megvalósítani a programját. Bár jelenleg a jobboldali ODS vezet a friss felmérések szerint, elképzelhető, hogy a CSSD a kommunisták támogatásával kisebbségi kabinetet hoz majd létre.

Március 7.

Irak megosztott politikai vezetői továbbra sem képesek megállapodni a miniszterelnök személyében. A síitákat, szunnitákat és kurdokat magában foglaló új kormány megalakítását nehezíti a síita és szunnita népcsoport között újabb fellángolt ellenségeskedés, amely már polgárháborúval fenyeget. Bagdadban és környékén szinte minden nap halnak meg pokolgépes merényletekben.

A (túl)súlyos Koszovó-dosszié

A jogilag Szerbiához tartozó, de ENSZ-protectorátussá vált kétmillió lakosú, 10 800 négyzetkilométer nagyságú tartomány státusa közel hét éve rendezetlen. A terület jövője nemcsak a lakosság kilencven százalékát jelentő albánokat és a mintegy százezer főre fogyatkozott szerbeket állítja élesen szembe, hanem megosztja a rendezésben érdekelt hatalmakat is. Az 1999. június 11-én hozott, 1244-es számú BT-határozat, Jugoszlávia területi integritásának a tiszteletben tartása mellett, Koszovót a Világszervezet fennhatósága alá helyezte.

Az ENSZ döntése alapján a KFOR nemzetközi haderő felel a tartomány biztonságáért és az egymással élesen szembenálló etnikumok közötti konfliktusok megakadályozásáért. Az „embe-riességi okokkal” indokolt, amerikai irányítású NATO-intervenció befejezése óta mintegy kétszázezer szerb és cigány menekült el Koszovóból.

Ibrahim Rugova albán vezető halála miatt a tervezett január 23-ika helyett csak február 20-án kezdődött el a Koszovó státusára vonatkozó tárgyalások első menete Bécsben. A szerb és az albán küldöttség mellett a *Balkáni Kapcsolat Csoport* (USA, Oroszország, Németország, Franciaország és Olaszország) képviselői, valamint az ENSZ különmegbízottja, a volt finn államfő Martti Ahtissari, továbbá az ENSZ-közgazgatást irányító Sören Jessen Petersen vettek részt a megbeszéléseken. Az „eredmény” nem okozott meglepetést, és a negatív várakozásokat igazolta.

Az 1244-es határozatra hivatkozva a szerbek ragaszkodnak az ország területi egységéhez, de széles körű autonómiát adnának Koszovónak. Az albánok pedig csak a teljes függetlenségről hajlandók tárgyalni. A tartomány határait nemzetközi

egyezmény sohasem szabályozta, ezért indokolatlan, hogy a túlnyomórészt szerbek által lakott Koszovó területének 15 százalékát jelentő északi rész Szerbiához való csatolását a pristinai albán vezetés és a nemzetközi közösség egyaránt elutasítja.

Washington és London támogatja az albán álláspontot, a német diplomácia viszont egy *fel-tételekhez kötött átmeneti időszakot* javasol. Berlin szerint csak a demokratikus alapelvek érvényesülése, a hatalmi szervek megfelelő tevékenysége, a kisebbségek jogainak a tiszteletben tartása és a piacgazdaság működésének a tapasztalatai alapján lehetne dönteni a függetlenség megadásáról. A Szerbiával hagyományosan jó kapcsolatokat ápoló *Oroszország* Belgrád álláspontját támogatja és ellenzi Koszovó önállóságát. *A tagállamok megosztott véleménye miatt az EU testületei egyelőre kínosan hallgatnak.*

Az ENSZ számára egyre terhesebbé válik a koszovói protectorátus, és a kellemetlen „csomagot” mielőbb Brüsszelnak szeretné átpasszolni. A helyzetet nehezíti, hogy a két etnikum között nincs párbeszéd. A korábban Szerbiához szorosan kötődő tartomány gazdasági

életét jelenleg a maffia uralja. A munkanélküliség ötven, a fiatalok között hetven százalékos, és a költségvetés túlnyomórészt az importvámok fedezik.

Koszovó függetlenségének a megadása súlyos válságot okozhat nemcsak a Nyugat-Balkánon, hanem más régiókban is. Megmozdulhat a jelentős macedóniai albán közösség, és új impulzust adna a boszniai „Republika Srbska”-ban élő szerbek az anyaországgal való egyesülési törekvéseinek. Az esetleges nemzetközi garanciák ellenére, idővel napirendre kerülhet a szalonképtelen „Nagy Albánia” terv megvalósítása is. *Vlagyimir Putyin* orosz elnök egy tévényilatkozatában a közelmúltban azt mondta, hogy „azonos elveket kell alkalmazni az azonos problémákra”. „Ha Koszovó önállóságot kap, nem tagadhatjuk meg ezt sem Abháziától, sem Dél-Osztétiától”. Putyin „külső használatra” szánt szavai azonban nem feleltetik, hogy Moszkva hosszú ideje hadban áll az ország egységét fenyegető cseccsen, ingus és más szeparatista erőkkel.

A tartomány várható elvesztése a szerbek számára a *vere-ség érzését* jelentheti, amihez kapcsolódik az egykori Jugoszláviából még megmaradt Szerbia-Montenegró államalakulat esetleges felbomlása is. Az alig hétszázévezres népességű, gazdaságilag életképtelen *Montenegró* lakossága a május 21-én tartandó népszavazáson dönthet az EU által nem nagyon kívánt függetlenségről.

Koszovó jövőbeli státusát csak az albánok és a szerbek érdekeit egyaránt figyelembe vevő kompromisszumokkal lehet meghatározni. A nemzetközi közösségnek azonban nem szabadna elfeledkeznie az el-telt másfél évtizedben, sokszor önhibájából gyakran vesztes Szerbiának nyújtandó gazdasági támogatásról, valamint a balkáni országok az EU-hoz való intézményes közelítéséről. Elhamarkodott vagy egyoldalú döntések erősíthetik a szerb radikális erők befolyását, és tovább szíthatják a térség ingatag új államai közötti feszültséget.

Bence Dániel

Magyar–orosz mosolydiplomácia Budapesten

Vlagyimir Putyin orosz elnök a múlt héten rövid látogatást tett a magyar és a cseh fővárosban. Az elnöki vizit része volt az egykori kelet-európai szövetségekkel való gazdasági-politikai kapcsolatok fejlesztésére irányuló moszkvai törekvéseknek. Putyin útja két olyan országba vezetett, ahol az Oroszországgal szorosabb együttműködést szorgalmazó középbal kormányok jövője a közeljövőben tartandó parlamenti választásokon dől el.

A tárgyalások középpontjában a gazdasági kérdések álltak. Az elnöki nyilatkozatokban kiemelten szerepelt az energiaszállítások ügye, ami az orosz–ukrán gázárvitát kísérő szállítási zavarok miatt Magyarországot és más államokat kellemetlenül érintett. Putyin megemlítette, hogy szétválasztották az ukrán gázszállításokat a más országokba irányuló energiaexporttól.

A Budapesten aláírt tíz megállapodás közül hat a gazdasági kapcsolatok bővítésére vonatkozik, s a megbeszéléseken sikerült lezárni az orosz államadósság elhúzódó ügyét is. Az egyezmények között szerepelt a „középtávú gazdasági együttműködés fő irányaira” vonatkozó megállapodás, ami a jövőre utaló perspektívát jelent. Pozitív jelzés, hogy közvetlen együttműködés alakul ki hazánk, valamint *Cseljabinszk és Szverdlovszk* térsége között. A Putyin által képviselt orosz tőkés csoportoknak érdeke a tranzit szerepet betöltő NATO- és EU-tag Magyarországgal a kapcsolatok kölcsönös fejlesztése.

A közös sajtóértekezleten Gyurcsány Ferenc miniszterelnök hangsúlyozta, hogy „hosszú tárgyalások során közelebb kerülünk egymáshoz”. „A 2002 után meginduló együttműködés mostanra partnerséggé fejlő-

dött.” Kijelentette, hogy „hiba volt a rendszerváltás után az orosz piacról történt kivonulás”. Remélhetőleg nem csupán a közlegő választásoknak tudható be a hivatalos igyekezet, hanem valóban megpróbálják fel-eleveníteni a régi, illetve megkötni az új gazdasági-kereskedelmi-társadalmi kapcsolatokat.

Putyin elnök kijelentette, hogy „értékeljük az őszinte párbeszédet”, és „kialakult a gazdasági kapcsolatok fejlesztéséhez szükséges politikai légkör”. Az energiaellátás biztonságának a fokozása érdekében felvetette, hogy Magyarország kapcsolódjon be a fekete-tengeri, Ukrajna elkerülésével, egyelőre Ankaráig épült „déli gázvezeték” meghosszabbítási projektjébe, amely-

nek az északi ága Románián keresztül hazánkban végződhetne. A magyar elosztó központban a Gazprom részvételével gáztárolók épülhetnének, ahonnan a gáz egy részét tovább szállítanák. A három-négy év alatt megvalósítható terv költsége Gyurcsány szerint meghaladhatják az ezer-milliárd forintot.

Távlati elképzelésnek tűnik, hogy Magyarország legyen az egyik *logisztikai és elosztási központja* a Kelet-Ázsiát Európával összekötő, transzszibériai vasútvonalon történő szállítmányoknak. Putyin megemlítette orosz vállalatok esetleges részvételét a paksi atomerőmű rekonstrukciójában és orosz–japán együttműködés lehetőségét a budapesti metróépítésben. A nyolcvanas években az egészségügyben, az oktatásban és a mezőgazdaságban sikeresnek bizonyult rendszerexportunk újraindítása is felmerült tárgyalásokon.

Az orosz elnök hangsúlyozta, hogy a kölcsönös áruforgalom az utóbbi négy évben megkét-

szereződött, 2004-ben pedig 52 százalékkal emelkedett. Putyin javasolta, hogy a kormányközi vegyesbizottság ülései mellett a jövőben tartanak *kormányközi konzultációkat* is, amelyeket Németországgal, Franciaországgal és más államokkal rendszeresen folytatnak. A tárgyalások csak később érzelhető eredményei hozzájárulhatnak a *magyar gazdaság többoldalú állásához*. 2004-ben és 2005 első kilenc hónapjában exportunk 80, importunk 72 százaléka az EU-tagállamokkal bonyolódott. Oroszország részese-dése kivitellünkben 1,6, a behozatalban pedig 5,7 százalékot jelentett. A magyar–orosz áruforgalom 2004-ben *kétt milliárd eurós negatív szaldóval zárult*.

A találkozó kölcsönös gesztusok kísérték, Putyin kijelentette, hogy Magyarországon helyesen kezelik a múltat és „nincs orosz-ellenes retorika”. A magyar miniszterelnök megemlítette, hogy mindketten egy új generációt képviselnek és „nem lehet a múltba belesüppedni”. Kijelentette, hogy hazánkban „semmi keresnivalója sem volt a Szovjetunió elleni háborúban”. A sárospataki könyvek visszaadását Gyurcsány a történelmi 48-as zászlóknak a múlt században történt átadásához hasonlította.

A sajtóértekezleten csak két magyar, illetve orosz újságíró kapott szót. Kényesebb témának legfeljebb az iráni urándúsítás ügye számított, a tapintatos média még a nehézkes és lassú orosz vízumkiadást sem említet-

te meg.

– Tudósítónktól

Március 15. – a politika viharában

(Folytatás az 1. oldalról)

A másik oldalon Kossuth Lajos elsősorban a liberális vármegyei köznemességet és a jobbgyok jelentős tömegeit képviselte és Széchenyinnél radikálisabb módon kívánta felszámolni a hazai elmaradottságot: az ország felvirágzását a nemzeti ipar és a nemzeti piac erősítésével, az ennek akadályt jelentő jobbgyrendszer gyorsabb felszámolásával, az akkor még ha-

Kossuth Lajos

ladó és Európa-szerte fellendülő nacionalizmus égése alatt kívánta elérni. Az ő nevéhez fűződik a szabad sajtó alapjainak lerakása is. Államkeret-központú nacionalizmusa (szemben a nyelvi-kulturális nacionalizmussal) azonban figyelmen kívül hagyta a hazai nemzetiségiek identitását – tudniillik, állították hívei, Magyarországon csak egy politikai nemzet létezik, a magyar. A kormányzóelnök hibáját a bécsi udvar ügyesen és végzetes módon használta fel a nemzetiségiek lejáratására: ezekből tanulva dolgozta ki 1862-re az emigráns Kossuth a vegyes nemzetiségű vármegyék szövetségére építő Dunai konföderáció tervét. Neve az idegen elnyomók és hazai kiszolgálók ellen fellépő demokratikus mentalitás és a fele-

lős kormányzat jelképévé vált, különösen a szocializmus idején, a rendszerváltás óta pedig elsősorban a szólásszabadság bajnokaként vált ünnepeletté – nem csoda, hogy Orbán Viktor diktatórikus lépései idején Kossuth egy időre háttérbe szorult az aktuálpolitikában.

1849–49 értékei és a két jeles államférfi megítélése mindmáig nem teljesen tisztázott, amely a többször is újrakezdett polgári átalakulások (1867,

Széchenyi István

1919, 1945, 1990) számlájára, a helyét nem találó nép kisebbségi érzeténél számlájára írható. A mindenkori hatalmi elit görcsös bizonyításkényszerre, az egy az egyben átvehető magyar minta hiánya azt eredményezik, hogy az ország vezetői – talán akaratlanul is – a történelmi személyek és a hozzájuk kötődő eszmék negatív vonulatait veszik át és ötvözik torz ideológiáivá. Ezért van az, hogy nemcsak Horthy Miklós keresztény-nemzeti kurzusa, illetve Szálasi Ferenc nemzetvezető hungaristái, hanem Antallék és a Fidesz is – demagóg nacionalista retorikájuk miatt – kisajátították maguknak Kossuthot, miközben – Széchenyit utánozva – az erősebb hatalmak irányába tettek kétes értékű gesztusokat. Előfordul

gyakorta az is, hogy a mai és az akkori időkét összeméső történések Széchenyit részéssítik előnyben Kossuthtal szemben, arra hivatkozván, hogy az utóbbi nacionalizmusa napjainkig hatóan járult hozzá térségünk nemzetiségi konfliktusaihoz. Ezek az illetők nem veszik figyelembe, hogy 1848–49-ben valamennyi forradalom hatóereje a nemzeti öntudat volt, amely nem azonos a mai idők gyűlölködő, szélsőséges magyarkodásával, arról nem is beszélve, hogy Széchenyi a Habsburgokkal való békés viszony tekintetében éppúgy naivnak bizonyult, mint Kossuth a független magyar állam fennállásával kapcsolatban.

A legnagyobb probléma azonban az, hogy az elmúlt másfél évtized alatt elterjedt a felszínes jelenségekre építő antimarxista történetírás és történelmszemlélet, amely mára már közhír, értelmiségiek egész sorát, külön nemzedékét termelte ki. Holott a még Nyugat-Európában is elismert marxista-leninista terminológia ma is időtálló: egyfelől a forradalmakat – így az 1848–49-est is – a néptömegek radikális fellépése viszi előre, amellyel a vezető személyiségek később nem vagy csak nehezen képesek lépést tartani. Másrészt a forradalmaknak különböző szakaszai vannak, ahol más-más szereplők képviselik a részt vevő különféle irányzatok szószólóit. Széchenyi a békésebb időszak, a gazdasági fejlődés, a legszükségesebb reformok, illetve 1848 márciusában „a békés átmenet” frontembere volt, míg Kossuth a forradalom felfelé ívelő szakaszában, a nagy történelmi tettek korszakában vállalt jelentősebb közéleti szerepet. Mindketten azonban egyformán színesítik nemzetünk történelmét, szerepük nem érthető meg egymás nélkül. Így a korszak eseményeit elemezve a probléma nem úgy vetődik fel, hogy Széchenyi vagy Kossuth, hanem úgy, hogy Széchenyi és Kossuth.

B. Deák András

Pozitív kilátások a bányászatban

Úgy tűnik, hogy a jövőben újból felértékelődik a rendszerváltás óta válságban lévő hazai bányászat: a legutóbbi években például számos olyan koncepció született, amely a gazdaságos és környezetbarát technológiák meghonosítását, illetve új értelepek feltárását tűzte ki célul.

A szóban forgó elképzelések előnye, hogy nemcsak a saját belső energiaforrások felhasználására helyezik a hangsúlyt a külföldtől való energiafüggésel szemben, hanem egy központi foglalkoztatáspolitikának az alapjait is képesek lerakni.

Különösen az utóbbi szempontokban rejlik a lényeg: szakemberek szerint Magyarországon közepes mértékben állnak rendelkezésre ásványkincsek, ami kétségkívül csökkentheti az importált nyersanyagokra való ráutaltságot. Hazánkban jelenleg mintegy 11 milliárd tonna szén található. Ebből 1,6 milliárd a fekete-, 3,2 milliárd a barnaköszén és 6 milliárd tonna a lignit aránya. Ezenkívül legalább 8 milliárd tonna egyéb ásványi anyag és a dunántúli (Halimba térségében lévő) bauxitforrás, valamint a kő- és kavicsbányák is színesítik az ország gazdasági térképét. Hazánk uniós csatlakozása hozzá is járult ahhoz, hogy e

nyersanyagforrásokat modern eszközök alkalmazásával hasznosítsák. Ilyen korszerű eljárás például a 2005-ben a vértesi barnaköszéntelepen üzembe helyezett erőmű kéntelenítő berendezéssel való felszerelése, amely a felszabaduló káros anyagokat köti le: az így modernizált üzem nemcsak az EU-s normáknak megfelelően működik, hanem legalább tíz évre munkalehetőséget is biztosít a térség lakói számára. Hosszabb távon pedig a biomasszával ellátott energiaforrások felhasználása is teremthet munkaalkalmat. Idén februárban felmerült annak is a lehetősége, hogy a Mecsekben – ahol hozzávetőlegesen 300 millió tonna fekete-köszén áll feltáratlanul – olcsóbb és kevésbé szennyező eljárással ismételt bányát nyissanak meg. A szakemberek reményeket fűznek ahhoz, hogy a szén föld alatti elégetését igénylő módszerrel – több között ezzel is – megment-

hető és feltámasztható lesz a bányászat. Az új módszerek bevezetésén kívül emellett szól az is, hogy a hazai lakosság csupán a levegőszennyező, elavult külszíni fejtéseket ellenezné, a környezetkímélő megoldásokat ellenben támogatja. Nemkülönböztetve és érdekegyeztető intézménye, amely az üzemek működtetőivel egyetemben törekszik a mindenkori kormányokkal való tárgyalásra az egykor híres iparág fejlesztését célzó beruházások megvalósítása érdekében. Sok egyéb intézkedéshez hasonlóan azonban ezeknek az elképzeléseknek is hosszú időre van szükségük ahhoz, hogy komoly eredményeket mutassanak fel, bár a bányászat korszerűsítésére épülő foglalkoztatás alapja és irányai helyesnek látszanak. Ez utóbbit erősíti például az említett környezetbarát technológia alkalmazása, a szakma érintetteinek együttműködési szándéka, valamint az, hogy az uniós kereteken belül lehetőség nyílik támogatást igényelni különféle ipari régiók fejlesztéséhez. Míg az sem mellékes szempont, hogy a tervezet kivételével több évtizedre szóló munkahely-fenntartási távlatokban gondolkodnak. Féltő azonban, hogy az egymást követő kormányváltások kedvezőtlen irányba terelhetik a folyamatot, mivel az egyes kabinetek – mint másfél évtizede tapasztaljuk – gyakran barátságatlanul, elutasítón állnak hozzá a dolgozók hosszú távú érdekeit szem előtt tartó, a hazai vállalkozókat és a honi ipar szempontjait figyelemmel kíséző tervekhez. Pedig az ország középtávú fejlesztése sokkal inkább szolgálja a nemzet és a honatyák érdekeit, mint az egymásra mutogatás és a provinciális pártpolitikai sárdobálásdi.

B. D. A.

Vedd kezébe a sorsod!

(Folytatás az 1. oldalról)

A polgári ideológusok azt mondják, hogy a határok kinyitásával és a fizetőképes kereslet megszállásával jött be Magyarországra az anyag, amiben feltehetően igazuk van. De csak részben! Mert nekem van egy olyan érzésem, hogy amint annak idején Amerikában a fekete-tékkel szemben alkalmazták a szert, úgy most valaki vagy valakik adaptálták ezt a módszert Kelet-Európára. Szándékosan akarván leterhelni a rendszerváltó társadalmakat, hogy ezzel küzdjön, és ne a lendületesen befelé nyomuló tőkével. Mintha demoralizálni akarták volna a kelet-európai s ezzel együtt a magyar ifjúságot, hogy aztán teljesen átmoshassák az agyát, végleg megtisztítván a „szocializmus mélyétől”.

Tehát: „Ne lázdaj, bulizz!” – sulykolja a tőke által szponzorált szórákzóipar a srácok agyába. Hiszen addig a kizsákmányolóknak nem is kerülhetek bajba, amíg a fiatalok illyesmikkel vannak elfoglalva. Így a legkönnyebb kizsákmányolni őket, szolgálva, engedelmessé gyalulni a tudatukat.

De nekünk meg kell értetni gyerekeinkkel, hogy ez az élet-szemlélet nem vezet sehová. A pörgés, amit annyira hirdetnek, csak egy helyben való forgás.

A tanulás létkérdés

Elmondhatjuk gyerekeinknek és egy kicsit magunknak is a következőket.

Tanuljatok, mert csak így van jövőtök! Mert hiába éltek a mánnak, és hiszitek azt, hogy a holnap ugyanilyen vidám, rózsaszínű lesz, hamar rájöttök, hogy nem így van. Mert a holnap mind rosszabb és rosszabb. Sőt, aki leragad a „buli” egy helyben való pörgésében, annak már nincs is holnap.

Van egy ősi kínai mondás: „Minden cselekedetteddel a jövőd magjait veted el.” Olyan lesz a holnapod, amilyen a ma teszed.

S az egyetlen kiút a szegénységéből és a kilátástalanságból: a tanulás! Akár van pénzed, akár nincs. Nem lehet indok a szegénység arra, hogy valaki nem tanul semmit! A könyvtárak jó része még most is ingyenes, nem kell ahhoz pénz, hogy bármilyen könyvhöz juss.

Például az angol nyelv-könyvhöz. Először is azért,

hogy később jó állást találj, ma már az unióban szinte elengedhetetlen az angol nyelv ismerete. Másodsorban azért, hogy fejleszd az agyad más népek gondolkodásmódjának elsajátításával. Shakespeare nyelve amúgy is gyönyörű, bár az amerikai-angol szleng annál kevésbé. De nem szükséges csakis az angolban gondolkodni. Az orosz is világnyelv, és ismét egyre nagyobb a jelentősége a világpolitikában és a magyar gazdaság fejlődésében is. De nagyon hasznos még a német, a francia vagy bármelyik nyelv tudása is.

És a nyelvismeret birtokában még jobban el tudod sajátítani a számítógép kezelését és az internetet. Tanul meg használni a kapitalista rendszer összes technikai eszközét, vívmányát. Sőt! Sajátítsd el jobban bármelyik úri gyereknél.

A tudás hatalom. És ez nem üres frázis. Az információk birtoklása előnybe hoz téged másokkal szemben. Pusztán azzal, hogy Te tudod azt, amit ők nem.

Ismerd meg hát a történelmet is! Hogy tisztán láthass a napi politikában. Mert annak, hogy Magyarországon a helyzet idáig fajult, és ismét a hárommillió

koldus országa lettünk, bizony komoly gyökerei, okai vannak a múltban is.

És ismerd meg jól a pénzt! Mint a kapitalista társadalom legfontosabb értékmérő eszközét. Most ne foglalkozz azzal, hogy nekünk, egyszerű baloldali embereknek ennél sokkal fontosabb érték a becsület, a szeretet, a tisztelet – hanem próbálj meg egy kapitalista fejével gondolkodni! Ha előnyre akarsz szert tenni vele szemben, értened kell a gondolkodásmódját. Nem megérteni, csak ismerni. S ehhez elengedhetetlen a pénzzel kapcsolatos folyamatok ismerete.

Nem kell szeretni. Nem kell isteníteni, csak ismerni és használni, a saját céljainkra. Ismerd meg jól a hiteleket! Tudd, hogy mennyibe kerülnek. Ne ess bele te is, a csak látszólag kedvezményes hitelek csapdájába. Mert elveszítheted azt is, ami még megmaradt neked. Hiszen a hitelek általában nagyon drágák. A pénzt nem adják ingyen, és a bank nem jótékonyági intézmény!

Ezért hát tisztában kell lenned azzal, hogy a bankárok mi módon akarják elvenni a pénzedet. Vagy mit gondolsz, kiknek a pénzből ilyen gazdagok? Hát nagyrészt az uszorkamatokból. Hitelek esetén figyelj oda te-

hát az apróbetűs részekre is. Sőt, azokra figyelj a legjobban! Mert ott van a lényeg. És előbb utóbb az övéké lesz a kocsid, a lakásod, vagy a házad... ha nem tudod a megemelt kamatokat fizetni.

Becsüld önmagad!

Bizony. Légy büszke! Tanuld meg ezt is: önnömagadat becsülni. Hiszen hogy várhatnád el másoktól a megbecsülést, ha nem tiszteled önmagad? Persze ez oda és vissza is érvényes. Neked is meg kell adnod másoknak a tiszteletet, hogy feléd is elvárhassad ugyanezt.

És az se zavarjon téged, ha a főnököd nem tisztel. Ez őt minősíti. És megadja az alaphangot arra, hogy hogyan viszonyulj hozzá te is. Mert aki nem tisztel, az ki fog használni. Ez biztos. És ezt ne hagyd! A munkásember ugyanannyit ér, mint a tulajdonos, hiszen ő termeli meg az anyagi javakat. Nélküle bizony a kapitalistának fölkopna az álla.

Ezért hát állj ki magadért, és a társaidért is! Légy harcos, ne hagyd magad! A szabadság adta jólét csak akkor lesz a tiéd, ha harcolsz érte. A rabszolgaléleknek nincs hosszabb távon jövője. Mert az ilyen embert nem becsüli senki. Sem a családja, sem a társai vagy a saját osztá-

lya, de még azok sem, akiknek önként a rabszolgájává tette magát. Az ilyen ember azt hiszi, hogy főnökök kegyével könnyebben megszerezheti a dolgokat, mint a társai. Pedig a könnyebbik út sokszor a drágábbik is. Mert ha valaki nem akar harcolni a saját szabadságáért és becsületéért, akkor minden napja egyre rosszabb és rosszabb lesz.

Ingyen pedig nem adnak semmit sem. Sem a jólétet, sem a szabadságot. Ezért ahhoz, hogy jól élj, meg kell küzdened a környezettedben lévő tőkéssekkel, mert azok ugyan szeretetből nem fognak segíteni rajtad. A piac már fel van osztva – sok esetben a munkaerőpiac is –, és ha egy új ember részt akar belőle, akkor óhatatlanul is összeütözköszésbe kerül azokkal, akik már ott vannak.

De te ne a munkatársaidal harcolj, bármennyire is inspirál erre a főnök, hanem magával a kapitalistával! Mert igazi életet, jobb életet, több pénzt, anyagi és erkölcsi megbecsülést csak akkor érhetsz el, ha a tőkével szemben érsz el eredményeket.

Küzdj hát! Mert ők maguktól nem adnak semmit. És csak az lesz a tiéd, amit a többi munkással együtt kiharcoltok magatoknak.

Fort András

TESTVÉRSZERVEZETEINK ÉLETÉBŐL

Közel 71 millió kínai kommunista

A Kínai Kommunista Párt taglétszáma elérte a 70,8 millió főt – jelentette be Pekingben Song Ouyang, a párt Központi Bizottsága szervezési osztályának helyettes vezetője. 2005-ben 2,5 millió új tagot vettek fel, közülük 1,9 millió, azaz mintegy 80 százalékuk 35 évnél fiatalabb. A pártnak 3,5 millió alapszervezete és 170 ezer területi irányító szerve van.

A Kínai Kommunista Párt 1921-ben alakult Sanghajban. Az első kongresszus idején mintegy 50 tagja volt a pártnak, és 12 küldöttet delegáltak, köztük Mao Zedongot (Mao Cetungot), a párt későbbi legendás vezetőjét. 1928-ra a tag-

Hu Jintao,
a Kínai KP főtitkára

létszám elérte a 40 ezer főt, 1945-ben haladta meg először az egymilliót.

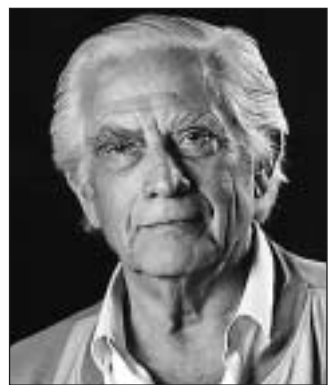
– Munkatársunktól

A portugál kommunisták ünnepén

85 évvel ezelőtt, 1921. március 6-án Lisszabonban, a hivatali alkalmazottak szervezetének székházában alakult meg a Portugál Kommunista Párt, amely mára Európa egyik legnagyobb és legbefolyásosabb kommunista pártjává vált.

Az első világháború végén Portugália súlyos gazdasági válságba került. A portugál munkásság a tömeges munkanélküliségre, a soha nem látott árdérágulásra a szakszervezeti és politikai mozgalom megerősítésével válaszolt. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom mély szellemi és politikai hatást gyakorolt a portugál baloldali mozgalomra is. 1919-ben létrejött a Portugál Marxista Szövetség. 1920-ban megkezdődött a kommunista párt szervezése is. Eltérően a többi nyugat-európai párttól, a Portugál KP nem a szocialista-szociáldemokrata párt szakadásának következtében jött létre, hanem kezdetől fogva a portugál munkásság önálló forradalmi szervezete volt.

A Portugál KP 85 éves története a forradalmi harcok története. 1926 után a hatalomra került katonai diktatúra betiltotta, és a párt évtizedeken át illegálisan küzdött. A PKP az egyetlen portugál párt volt, amely nem szüntette be tevékenységét a fasiszta diktatúra évtizedei alatt, és túlélte a fasiszmust. A portugál fasiszmust 48 év kegyetlen diktatúra után 1974 áprilisában döntötték meg. A fasiszmust feletti győzelemben meghatározó szerepe volt a Portugál KP-nak.

Alvaro Cunhal

„A párt alapításának 85. évfordulóját ünnepeljük. Először emlékezünk úgy, hogy fizikailag nincs közöttünk Alvaro Cunhal elvtárs” – írta a portugál kommunisták lap-

ja, az *Avante* ünnepi számában. Alvaro Cunhal a negyvenes évek közepétől meghatározó szerepet játszott a párt küzdelmében. 1961–1992 között a Portugál KP főtitkára volt, akit világszerte tisztelt és elismerés övezett. Cunhal elvtárs egész életét a forradalmi pártnak szentelte. Mindvégig jó kapcsolatban volt az SZKP-val, de képes volt megőrizni politikai és ideológiai önállóságát a szovjet „nagy testvérrel” szemben.

A Portugál KP Európa egyik legerősebb kommunista pártja. A 2005. évi parlamenti választásokon a Portugál KP vezette választási koalíció a szavazatok 7,6 százalékát kapta meg, összesen 433 ezer szavazatot. A párt 14 képviselővel rendelkezik a parlamentben. A 2006. évi köztársaságielnök-választáson Jerónimo Carvalho de Sousa, a párt főtitkára 8,64 százalékos, 474 ezer szavazatot kapott, ami jelentős siker a parlamenti választásokhoz képest.

A párt sikerének titka a következetes ragaszkodás a marxizmus-leninizmus elveirez, a forradalmi harc eszméjéhez. A Portugál KP soha egy pillanatra sem adta fel harcát a töké, a kapitalizmus ellen. Következtesen leleplezik a portugál szocialisták neoliberais tőkés politikáját, a munkásság manipulálására irányuló kísérleteiket.

2004-ben, a 17. kongresszus idején mintegy nyolcvanezer tagja volt a pártnak a tízmillió lakosú Portugáliában. A tagság mintegy 50 százaléka fizikai munkás, 24 százalék alkalmazott. A nők aránya 25 százalék. A tagság 14 százaléka 40 évnél fiatalabb, 22 százalék van 40–50 év közötti korosztályban, 34 százalék 50 és 60 év között. 2006 a párt megerősítésének az éve. Egyedül a múlt évben 2500 új tagot vettek fel, közülük ötszáz főt az *Avante*-fesztivál során. Az új tagok több mint 40 százaléka 30 évesnél fiatalabb.

A párt 85. évfordulóján nagyszabású megemlékezést tartottak Lisszabonban.

***

Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke levélben köszöntötte Jerónimo Carvalho de Sousa elvtársat, a Portugál KP főtitkárát a párt jubileuma alkalmából.

K. M.

Eredmény csak munkában születik

Az elmúlt héten országsszerte elkezdődtek a Munkáspárt választási kampánygyűlései. A cél, hogy minél több emberhez eljuttassuk a párt programját, minél több választó ismerhesse meg szándékainkat. A tapasztalat az, hogy ismerik a Munkáspártot. Jól fogadják a párt rendezvényeit.

Ahol már megvannak a jelöltek, a választási rendezvények egy kis ünneplésre is módot adtak. Ahol még nem sikerült összegyűjteni a cédulákat, a gyűlések a tagság és a rokonszenvezők mozgósítását szolgálták. „Értjük a felelősségünket, mindent megte-

szünk a megyei listák megállításáért. „Értjük, hogy nem lehet a Munkáspártra szavazni, ha nincs megyei lista. Ez pedig nagyon nagy baj lenne” – mondták szinte mindenütt párttagjaink. Dolgozni kell, menni és gyűjteni a cédulákat az utolsó pillanatig!

Budapestre tekint a párt

A budapesti kampánynyitót március elsejére hirdette meg a budapesti pártszervezet. Az idő nem kedvezett, a tavasz csak nem akar megjönni. A csepeli gyűlés idejére azért a nap kisütött egy pillanatra. Kollát Pál fővárosi elnök köszöntöje után Gilicze Attila kerületi elnök mutatta be a fővárosi jelöltek. Az idén Csepel adott otthont a rendezvénynek. A csepeli sétálóutcán otthonosan mozog a Munkáspárt. Csepel a dolgozók, a szegényebb sorsú

emberek kerülete. Itt indul jelöltként a párt elnöke, Thürmer Gyula is, akinek már az utolsó kopogtatókat kell csak összegyűjteni. „Nehéz munkát végeztek elvtársaink – mondja a pártelnök – köszönöm a kitarításukat.” „Mi azért megyünk a parlamentbe, hogy visszaszeressük a munkások politikai és gazdasági jogait – hangoztatta beszédében Thürmer Gyula. – Tizenhét éve nincsenek munkások a parlamentben, ha mi bekerülünk, lesznek!”

A tolnai kommunisták nem adják fel

A szekszárdi Belvárosi Kávéház immáron hagyományos helye lett a munkáspárti sajtótájékoztatóknak. Március 2-án a 2006. évi megyei választási kampány nyitására is itt került sor. Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke elmondta, hogy még nincs meg a megyei lista, de mindent megteszünk azért, hogy jelölteink számára összegyűjtsük a kopogtatócédulákat, és legyen megyei lista is.

Buda Péterné megyei elnök nem titkolta, hogy az idei választási kampány nagyon nagy nehézségeket jelent a megyei szervezetnek. Az emberek félnek, és sajnos tagjaink sem érzik át mindenütt a felelősséget. A Munkáspárt politikájára iránt megnőtt az érdeklődés Tolna megyében is. A szegénységre, a kiszolgáltatottságra, a felnövekvő nemzedékek kilátástalan helyzetére panaszokdtak a

Öröm Sopronban

Képünkön Horváth Lajos, a Munkáspárt soproni elnöke örül az összegyűjtött kopogtatócéduláknak. Ezzel megtört a jég, megvan az első jelölt Győr-Moson-Sopron megyében: Pénzes András személyében.

NINCS ORSZÁGOS LISTA MEGYEI LISTÁK NÉLKÜL

Sok helyütt tapasztalni aktivistáink között egy életveszélyes félreértést. Majd az országos listán bejutunk! – mondják sok településen. Nem gond, ha nem lesz egyéni jelölt, nem gond, ha nem lesz megyei lista, majd az országos lista a miénk lesz. Ez súlyos, életveszélyes tévedés! Ebbe a szemléletbe belebukhat a párt!

Az országos listára közvetlenül nem lehet szavazni. A pártok egyéni jelöltek állítanak és megyei, budapesti listát. Hogy mi kell az egyéni jelöltséghez? Ezt most már tudjuk, megszervezzük: 750 érvényes kopogtatócédula kell. Ha ez nincs meg, nincs egyéni jelöltünk. Ez a veszély sok helyütt fenyeget bennünket, ezért is kell dolgozni az utolsó percig.

Mi kell a megyei listához? Megyénként általában minimum két-két egyéni választókerületben kell egyéni jelöltet

tamási-pincehelyi művelődési házban megrendezett választási gyűlés résztvevői is.

Pincehelyről Győrére vezetett az út. Sokan jöttek össze a kis település kultúrházában. Van még kint cédula, érdemes folytatni a gyűjtést! – mondták

Heves: csalódások és új felismerések

Március 3-án, az egri piacon sokan várták Thürmer Gyulát. A piac előtti sajtóértekezletre odafigyeltek az emberek, és alig várták, hogy a pártelnök elinduljon a standok felé. Mi lesz a szegényekkel? Ki véd meg bennünket a multiktól? Ilyen és hasonló kérdések hangoztak el. Látszott, érződött, hogy a Munkáspártot nem kell az egrieknek bemutatni. Az egri pártszervezet az utóbbi időszakban szerveződött újjá, nagyon sokat dolgoznak a kopogtatócédulák gyűjtésében. Értjük, hogy a megyei lista-

többen a jelenlévők közül. A megyei választási nap Bonyhádon fejeződött be. A bonyhádi kommunisták megígérték: a gyűjtést nem hagyják addig abba, amíg nincs meg a szükséges mennyiségű kopogtatócédula.

nak meg kell lennie – mondja Mészáros Endre megyei elnök. Sajnos, voltak, akik becsaptak bennünket. Bízunk abban, hogy sok cédulát fogunk gyűjteni, de nem tették. Felismertünk viszont új lehetőségeket. Heves városában minden lehetőség adott az eredményes gyűjtéshez. Van tagjaink, a titkárt, Tóser Sándort mindenki ismeri a környéken. „Még van egy kis idő, ezeket a lehetőségeket kell kihasználni” – mondta Thürmer Gyula a Heves városában rendezett választási gyűlésen.

Békés: szervezett munka, rend, siker

A múlt vasárnap reggel az orosházi piacon kezdte a napot a párt elnöke. Ismerik és szeretik itt a Munkáspártot! – szinte mindenkinek ez volt az egybehangzó véleménye. Nem kell félni odamenni az emberekhez. Senkit sem zavarnak el. Nem könnyű összegyűjteni a cédulákat, de ha jól megszervezzük, sikerül. Ez utóbbit már Kiss János, Orosháza képviselőjelöltje mondta, akit már hivatalosan is bejelentettek.

Az orosházi program sajtótájékoztatóval, majd nőnap ünnepséggel folytatódott. Sokan jöttek el a párttagjaink felismerésük közül is, de sokan voltak párttagok. A gyűlésen is látszott, hogy Orosházán felkészültek a mostani választásra, semmit nem bíztak a véletlenre, és munkájuk eddig eredményes volt.

A békési körút következő állomása Gyula volt. Gyulavári régen egy kis falu volt, ma három és félezren laknak itt, de már Gyula város része. A terület jelöltje, Szőke János örömmel jelentette be, hogy a kopogtatócédulákat összegyűjtötték, immáron ő is hiva-

talos jelölt. A gyulavári étteremben meglepően sokan gyűltek össze, hogy meghallgassák a párt elnökét. Érződik, hogy itt nem lesz gond, sok szavazatot kap majd a Munkáspárt jelöltje.

A program Gyulán a hagyományos nőnap rendezvényvel zárult. Ha lenne munkásmozgalmi tankönyv, ezt a módszert is bele kellene írni és tanítani. A sokéves kitartó munka eredményeként mintegy száz asszony jött el, sokan az egykori gyulai harisnygyár dolgozói, nyugdíjas klubok tagjai. A vacsora nem volt ingyen. Mindenki hatszáz forintot fizetett, de olyan nagy volt az érdeklődés, hogy sok vendég be sem fért. Nincsenek titkok, mondja Nagy Sándor, választókerületi elnök, csak dolgozni kell, módszeresen, kitartóan. Bánhegyi József megyei elnök távollról tartotta szemmel az eseményeket, neki még a többi választókerületben volt dolga. „A hét választókerületből ötben ezen a héten bejelentjük a jelölteket, és egyben a megyei listát is” – üzenté mindenki öröme a megyei elnök.

– Munkatársunktól

M. L.

**ORSZÁGGYŰLÉSI
VÁLASZTÁSOK
2006**

BEMUTATKOZNAK A KÉPVISELŐJELÖLTEK

A KOMMUNISTÁK MI VAGYUNK!

Ezernél több ajánlócédula

Havasi László Baranya megye ötös számú választókerületének immár hivatalosan bejegyzett országgyűlési képviselőjelöltje, aki így vall önmagáról:

„Földműves családból származó, főiskolát végzett fiatalként katonai életpályát választottam magamnak pedagógus pályára helyett. 1956-ban avattak hadnaggyá, s 1991-ig teljesítettem aktív katonai szolgálatot. A HM. vezérkari alezredeseként vonultam nyugállományba.

Ötvenhét januárjától voltam tagja az MSZMP-nek. A rendszerváltáskor sem tétováztam. Azonnal felismertem hogy csak a Munkáspárt lehet az a politikai szervezet, amelyben érdemes tevékenykednem. Egyedül ebben a pártban vétem felismeri azt a törekvést, mely a magyar emberek többségét nyomorúságos helyzetbe sodró tökéletes rendszer álságai ellen irányul.

Ezúttal pedig azért vállaltam a párt nevében képviselő-jelöltséget, mert a szocialista társadalmi rendszer megdöntése óta eltelt tizenhat esztendőben egyértelművé vált számomra, hogy a magyar népre telepített vizionárságok enyhítése a Magyar Kommunista Munkáspárt parlamentbe jutása nélkül lehetetlen. A többi párt korifeusai ugyanis egyívásúak. Mindegyik a tökéletes kiszolgálója. Legyenek bármilyen tisztviselők, kizárólag saját anyagi-egzisztenciális érdekeik szem előtt tartásával ügyködnek. A rendszerváltás óta regnált kormányok kényszerhelyzetbe hozták, létfeltételek dol-

Havasi László

gában, szellemiekben, erkölcsileg és kulturálisan tönkretették, kifosztották az embereket. Soha annyi bűnöző nem volt az országban, mint napjainkban. A tökéletes rendszerben csak annak van becsülete, akinek sok pénze van. Véleményem szerint a Fidesz okozta a legnagyobb kárt az országnak. Leginkább azzal ártott, hogy helytelen politikájával két részre osztotta a társadalmat.

Most, hogy a kopogtatócédulák gyűjtése közben jártuk a választókerületemhez tartozó falvakat, tanyákat, tapasztaltam, hogy milyen sokan tengődnek kilátástalanságban. Meglepett, hogy milyen sok vallásosságáról közismert állampolgár adta a Munkáspárt aktivistáinak az ajánlócéduláját. E jelenségben is az emberek mélyreható kiábrándultságát vélem felismerni.

Azt sem rejtem azonban véka alá, hogy a Fratanolo-féle klikk aknamunkájának hatásai érződtek az emberekkel történt beszélgetés közben. De még

így is viszonylag rövid idő alatt ezernél több ajánlócédulát sikerült az elvtársaimmal közösen összegyűjteni.

A politikai eseményeket rendszeresen figyelő állampolgárok közül többen szóvá tették, hogy a belső ellenzék mesterkedését időben érzékelniünk kellett volna. Hiszen tudhattuk, hogy lett légyen bármilyen párt, belülről lehet neki leghatásosabban ártani. Külső támadás esetén nő a kohéziós készség a párttagságban, s az összefogás ereje megvédelmezi a pártot. A belülről folytatott aknamunkát viszont nehezen lehet ellensúlyozni. Különösen, ha a bomlasztás demagóg szövegekkel, a tagság céltudatos megtevesztésével történik. A divide et impera (oszd meg és uralkodj) elv az egykori gyarmatosító hatalmak jelszava volt; s bizony eredményesen alkalmazták. A potenciális gyarmattá kiszemelt ország vezetőit, törzsfőnökeiket lepénzelték, különféle tisztségek, egzisztenciák, egyéb előnyök kilátásba helyezésével vazallusukká tették, a népiüket gyarmati sorba taszították.

Sajnos, a Munkáspártban is efféle folyamat zajlott le. A Fratanolo-félek itt is vállalkoztak más párt 'szekértolására', saját pártjuk rovására. Rövidesen elválik majd, milyen előnyök fejében tették."

Havasi Lászlónak hét unokája van. Sokat töpreng azon, hogy vajon milyen sors vár rájuk, milyen jövő elé néznek a kapitalista Magyarországon?

Dr. Südi Bertalan

A szegény emberek ismerője

Szilágyi András Jász-Nagykun-Szolnok megye 7. választókerületének a képviselőjelöltje. 59 esztendő, haja sötét, és kunos arcát ősz, lecsüngő bajusz díszíti. Olyan, mintha Móricz Zsigmond valamelyik novellájából lépett volna elének.

– Most, amikor minden percet a kopogtatócédulák gyűjtésére kell fordítani, luxus megállni egy pillanatra is. Mégis kell időt fordítani arra, hogy egy-egy eredményről számot adjunk, természetesen bízva abban is, hogy a siker másokat is lendületbe hozhat. Mindent bele! Csak napjaink vannak erre a munkára – mondja a kellő számú ajánlószerelvényt már összegyűjtött jelölt.

– Mivel foglalkozik a kintartó és lelkiismeretes politikai munkával párhuzamosan?

– Agronómus vagyok Tiszabón. 1994 és 2002 után most indulok harmadszor jelöltként. A megyénk és én magam is a párt országos eredményéhez javítóan járultunk hozzá. 2002-ben a legjobb tízben voltam, azon nyolcak között is ott voltam, akik elért eredményükkel dobogósok voltak.

– Mióta párttag?
– 1969 óta. Voltam az MSZMP-ben is üzemi pártvezető. Az eddig elért eredmény

Szilágyi András

kötelezett, hogy most is induljak. Emellett egyetlen dolog motivál most is: szeretném, ha a Magyar Kommunista Munkáspárt parlamenti párt lenne. Ezért a párt minden rezdülésében részt veszek. Remélem a továbbiakban is szüksége lesz rám a pártnak.

– Ön az első között lett hivatalos jelölt. Jól ismerik az emberek?

– A munkám is az emberekhez köt és a sajátos magyar sorshoz. 1965-ben mezőgazdasági technikus lettem. Azóta dolgozom nagyzemmi, szövetkezeti szektorban. 32 év után munkanélküli lettem, második munkahelyemen kilenc esztendője dolgozom. Mindig középvezető voltam és az egyszerű

emberekkel jó kapcsolatot alakítottam ki.

– Átutazóban is csak kevesen járnak Tiszabón, lévén zsáktelepülés. Megismerni a szegény embereket csak akkor lehet, ha közöttük él az ember. Innen nagyon hosszú út vezet a Nyugatot majmoló polgári demokráciának nevezett társadalom sáncjai közé. Itt a rendszerváltás elrémítő képei döbbsentek meg a látogatót. Megyénk az észak-alföldi régió része, amely köztudottan igen elmaradott. Nem ér el ideig a segítő kéz, az emberek a létminimum alatt tengetik az életüket. Sok a megélhetési bűnöző. Kitérés pont nincs, rossz az infrastruktúra. Ahol a Tiszántúl kezdődik, ott fejeződik be az uniós és kezdődik a Balkán, az általános elszegényedés.

– A választókerületben az országos átlag kétszerese a munkanélküliség aránya. Aki teheti, elvándorol, pedig ez a föld évtizedekig adott munkát, kenyeret, biztos megélhetést és létbiztonságot az embereknek.

– Kívánom, hogy a választáson jobb eredményt érjen el a múltkorinál is. Ebben mindannyian bízhatunk, hiszen elhűsége, hitelessége, életútja elnyeri a szegény emberek rokonszenvét.

Fogarasi Zsuzsa

Sikerült! Köszönöm!

Összegyűlt 838 darab ajánlószerelvény a számomra, mely lehetővé teszi, hogy a 2006-os országgyűlési választáson Veszprém 7-es számú választókerületében jelöltként induljak.

Nekem nagy megtiszteltetés volt, hogy a Munkáspárt Veszprémi alapszervezete méltónak talált arra, hogy képviselőjelölt lehessenek.

Bár a 38-dik életévemben járok, mozgalmi tapasztalatom meglehetősen kevés volt. Választási munkában most veszek részt először. Szerencsésnek mondhatom magam, hogy e munkában jártas elvtársaim kísérték ajánlószerelvény-gyűjtő körútjaimon.

Az első napokban elég gyorsan szaporodtak az ajánlószerelvényeim. Viszonylag könnyen jutottunk sikerélményhez. A párt nevének kimondásakor szívesen hívtak a lakásaikba a választópolgárok, volt ahol kávéval, üdítővel is megkínáltak. Sajnos azonban többségében nem ezek a meghatározó élményeim.

Úgy találtam, hogy a lakosság körében nagy a kiábrándultság, a közömbösség. A legtöbb helyen ki sem bontották a borít-

tékot, külön el kellett magyarázni, mit is kérünk. Nagyon sokan mondták azt, hogy semmi értelme az egész „cirkusznak”, pénzkidobás csupán. A szórólapokat el sem olvassák. Azt tapasztalom, hogy sokan vannak olyanok, akik nem hiszik, hogy bele tudnak szólni saját sorsuk irányításába.

Nagy tanulság és mondhatom, élmény volt számomra már a kampány eddigi része is. Különösen sokat tanultam Olasz F. Attila és Szédlák Sándor elvtársaktól, akikkel együtt gyűjtöttünk. Előfordult, hogy félórás gyözködés után én már feladtam volna a küzdelmet, de ők kitartóan magyaráztak és végül sikerült megkapni az ajánlószerelvényt. Megtanultam, hogy eredményt csak kitartó, kemény munkával, mely meggyőződéssel és igazunkba vetett hittel, meggyőző erővel érhetünk el.

Ezúton mondom köszönetet mindazoknak, akik számomra az ajánlószerelvény-gyűjtés fáradságos munkájában segítettek. Neveket azért nem sorolok, mert senkit sem szeretnék kifelejteni! Külön is megköszönöm szüleimnek, hogy ebben a munkában fáradhatatlanul támogattak. Nyolcvan éves édesapám

Varga László Levente

mint „fuvaros” segítette a falujárást, „kortalan” édesanyám pedig fáradhatatlan agitátorként gyűjtötte a szerelvényeket.

Mostanában divatos dolog, valakinek a gondolatát méltóul használni. Én Thürmer Gyula gondolatait kölcsön véve az alábbiakat ígérem. Ha a választóktól a szavazáskor is bizalmat kapok, arra törekszem, hogy visszakapja a munka a becsületét, ezért leszek a munkások védelmezője, leszek a parasztok szószólója, leszek az értelmiségiek, az alkalmazottak becsületes képviselője, leszek a kis kényszerállalkozók, a munkanélküliek támogatója, leszek a nyugdíjasok támasza! S még valamit: én leszek az első, aki betartja ígéretét.

Varga László Levente

Kommunista hagyományokra alapozva

Kiss János, a Munkáspárt országgyűlési képviselőjelöltje a Békés megyei 6. számú választókerületben. Orosházán már március másodikára összegyűjtötte a 750 kopogtatócédulát, s ezzel hivatalosan is jelöltté vált.

Kiss János nagy munkabírási, közösségi ember. A Magyar Kommunista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, az Orosházi Területi Elnökség elnöke, és a párt Békés megyei elnökségének a tagja. 55 éves, három gyermeke és két unokája van. Már harminchat éve dolgozik az első(!) és egyetlen(!) munkahelyén.

– 1970-ben léptem be a Barnevál baromfifeldolgozó vállalatához – mondja –, melyet ma már Merián Rt.-nek hívnak. Termelési művezető vagyok, mi gyártjuk az „ORSI” márkanevű baromfihűstermékeket. Mindig is a kétkezi dolgozók között életem, az üzemi tanács elnöke voltam, és bizony láttam, hogyan éltek azelőtt a munkások és hogyan élnek most. Minimálbéren tengődnek, miközben nehéz és megerőltető fizikai munkát végeznek. Hát ezért maradtam kommunista! De az egész családom az volt, ebben a szellemben neveltek. Az egyik dédapám vö-

Kiss János

általán normális lakásuk, normális életük legyen.

– Nos, ezen kell nekünk első sorban segíteni az ország házában. És ezt hatékonyan csak úgy tudjuk megtenni, ha felvállaljuk önmagunkat. Felvállaljuk a kommunista nevet, és a szociális érzékenységünk mellett ápoljuk a kommunista hagyományokat is. Ezt itt szűkebb hazámban, a Békés megyei Viharsarkokban is igyekszünk megvalósítani – fejezi be a beszélgetést Kiss János, aki már lényegében rutinosan képviseli az egyszerű emberek érdekeit. Jelenleg is önkormányzati képviselő Orosházán, s a képviselő-testület szociális bizottságának tagja.

Fort András

Szembenézések

Munkáspárt célkitűzéseit, mert a legtöbb problémát saját életében is megtapasztalta.

Szabó Gabriella jelenleg bolti eladó, de volt alkalma megismerni, hogy mit jelent a munkanélküliség, a nincstelenség. Mint sok hozzá hasonló ifjú, ő is tisztában van a tökéletes rendszer minden alatomos és gonosz szándékával. Szerinte most nem a múlttal, hanem a jellel kell szembenézni. A jelenbeli való szebenezés nagy kihívás, mert míg a múlt történelem, addig a jelen kegyetlen háború. Olyan párt kell a magyar parlamentbe, amely a magyar emberek érdekeit képviseli, a

Szabó Gabriella

Szabó Gabriella igen fiatal, 22 esztendő, képviselőjelölt a 9. számú választókerületben, Hajdúböszörményben. Nem párttag, de magáénak érzi a

F. Zs.

Levél a hitveshez

Ismerős a cím ugye? Pedig nem Radnóti idézem, talán inkább a sorsot, amely kiismerhetetlen.

Amikor először jöttünk össze, nem gondoltam, hogy ebből házasság lesz. Hiszen első sorban a testiség fogott meg. De mihamarabb kiviláglott: egészen másként látjuk a világot, másként az életet, a gondokat. Persze, hogy másként, hiszen húsz év van közöttünk, s ez a két évtizednyi különbség más nekem is, másként jelentkezik nálad.

Születésem évében jelent meg első riportkönyvem, az egyetemen a finnugor nyelvészet rejtelmével és a magyar irodalom titkaival ismerkedtem, valamint a társadalomtudományokkal.

A tanultak megmaradtak bennem, egyfajta mérceként is.

Te ugyan sokat beszéltél nekem – egy időben – a rendszer-váltás „szükségességéről”, én maradtam a magam felfogásánál. Te hittél a „szabadságban”, az egyéni akarat, siker – mi több: a magántulajdon – mindenhatóságában. S mindezen túl a „demokráciában”. Ami szerintem eljött! „Az történik velünk, amit megvalósítunk, a sajátunké lesz. Abban leszünk győztesek, amiért küzdünk.” Főleg az egyéni ambíciók kiteljesedése, a „magam ura” érvényesül.

Vitakoztunk, nem keveset, szabadságról, a hídról, amely alatt ma szegények alszanak, mert „szabad” nekik. S arról, hogy szabadsága annak van, akinek pénze is. Mert pénzért – ebben a világban – minden kapható: emberség, becsület, állás, autó, lakás, villa, szerető, egyszerű földi javak! Ismeretiségünk kezdetén még virágzott az egyéni kezdeményezés, de már fizetted a banknak a részleteket – ami később gúzsba kötött! Amikor megmondtad az összeget, a törlesztőrészt, elborzadtam...

– Minden hónapban ennyit kell postára adni?

Hát, mikor termeli ki ezt egy kis vállalkozó? S előbb-utóbb felélted a kölcsönvett összeget, elment a számlákra, a megélhetésre: lakást kellett fizetni, helyiségbért, a csekkek sorban álltak... Mert a mindennapok pénzért kiáltottak!

Hallottam a rosszallásodat! Miért nem nyugszom meg „isten akaratában”? Miért akarok mást, mint ami van? Miért emlegetem mindig az elmúltat? Miért vitakozom rádióval, televízióval, és miért dühöngök az üresfejű „proccokon”, milliárdosokon, újjagdagokon? Miért hiszem, hogy a változást másként is lehetett volna csinálni, s miért, hogy Európa már nem az az Európa... Miért tartom a NATO-tól, miért tartom gazságnak az iraki háborút, miért elhívatom a „szabadság” elhivatottjaiban?

S egyébként is miért hiszem, hogy manipulálják az embereket, a társadalmat, a médiát, a sajtódiktátorok miért a hatalmas akaratát közvetítik?

És még sok miért következett. A vita vitát ért, éjszánkánként, napokon át, esztendőknél át vitáztunk. „Neked nem jó, hogy sokaknak van autójuk, házuk, gyarapodásuk? Neked nem jó, hogy a pénzedért azt veszel, amit akarsz, nem azt, amit kapsz?” És így tovább, soroltad a jelen előnyeiket. Nekem jutott a hálátlan feladat, hogy ellentmondjak...

Azán a Te fiad is munkanélküli lett, te alig tengődsz a vállalkozásoddal, az autót, amit lízingeltetek, visszavette a bank (az, amelyiknek idén húsz százalékkal több a nyeresége, mint tavaly), a fiad még mindig állást keres, hol felveszik, hol elküldik, csak éppen szerződést nem kötnek vele vagy csak „hatórásat”, aztán a dupláját kell dolgoznia. Az élettársa öt testvérét tartja el (!), hetekig nem kapott fizetést... Ingyen dolgozott, amíg a cég használta a pénzét!

S Te esküdtél arra a bizonyos pártra, céljaira, eszközeire, a „tisztá kéze”. Akár csak az én fiam, aki elvesztette ideiglenes állását is... A karizmatikus vezető pedig ígéretet ígéretre halmozott, s amikor idéztem, hogy „minél rosszabb az országnak, annál jobb nekünk”, befogtatók a fületeket...

Csoda, ha éjjelente Ady Endre Enyhe újévi átkát skandáltam, különösen a sort, hogy „Fráter, gyermekeidben bűnhődöl?” A hazugságból nem lesz soha igazság, a sárgából piros. A dolgozó ember mindig dolgozó lesz, és még sokáig kiszákmányolt, egyszerű proletár.

Mostanra a Te meggyőződésed – változott! Eljutott a tudatodig, itt nem lesz soha feltámadás, amíg „ők uralkodnak”! Nem lesz béke, amíg vissza nem szerzik a hatalmat, s ha visszaszerzik, akkor „ezerszerjaj a bűnösöknek”. És a bűnös az lesz, akit ők annak mondanak! Ma már tudod, hogy a gyógyszer, amit anyádnak veszel, mindig több és több pénzt húz ki a zsebedből, a lakás, az étel, a megélhetés mindig többet kerül! És a holnap teljességgel kilátástalan.

Tegnap azt mondtad: „vidd az ajánlászerveidet oda, ahol jó kezekben tudod”! Nekem mondtad és elismerted az igazamat. Elismerted, hogy hazugságra épül ez a világ, hogy itt nem boldogul más, csak akinek pénze van, itt nem terem virág, csak annak, aki irgalmatlanul eltörp másokat. Itt a munkásembernek nem lehet igaza, itt a félelem telepedett az emberek lelkére!

Te már beláttad ezt, és mások? Másoknak még mit kell megélniük, mit kell elszenvedniük, még hányan vesznek el állásukat, hányan tűrnek össze-szorított fogakkal? Hányan ébrednek még rá a valóságra, s jut eszükbe, hogy még mit is kell tenniük ahhoz, hogy a sorsuk jobbra forduljon?

Mártony Mihály

Még lenne dolguk!

1989. október 21-én sok-ezrünknek az országban mint leszerelő munkásoknak a Magyar Köztársaság (figyelem: már nem Népköztársaság!) emlékérmét adományozott. A kísérő, barátságos hangú díszes okmányt Németh Miklós, a Magyar Köztársaság minisztertanácsának elnöke írta alá.

Kéri ebben az okmányban: „A jövőben is odaadón munkálkodjon népünk boldogulásáért.”

Ekkor már túl voltunk az SZDSZ által kezdeményezett népszavazáson, melynek egyik kérdése így szólt: „Feloszlatás-e a munkásorséget?”

„Az MSZMP mindent megtett, hogy a népszavazásnak elébe vágjon... Az Országgyűlés sietve törvényt hozott (miniszterelnök Németh Miklós) a Munkásorség feloszlásáról, hogy a legnépszerűbb kérdések okafogyottá váljanak” – írja mindezekről Kiss János tanulmányában.

Október 24-ére gyűlt össze a hitelesnek bizonyuló több mint százezer aláírást. Végül tehát a Munkásorséget nem betiltották (mint például a vörös csillagot), hanem feloszlatták, felmorzsolták. Helyiségeit, felszerelését, fegyverzetét más kapta meg. A mai fiatalok többsége már nem is hallott erről az „elbocsátott” légióról, az idősebbek vagy nosztalgiával emlékeznek – hiszen akkor fiatalok voltak –, vagy – ők tudják, miért – nem is akarnak emlékezni.

Vajon mi van manapság az akkori munkásörökkel? Nem gondolják-e úgy, hogy van még tennivalójuk, például ilyenkor, választások idején?

Fülep Endre

Plakátblöff

Az egyik választási plakáton olvastam: „amióta nincs munkám, egyik napról a másikra élünk.”

Igaza van a „főokosnak”, aki ezt megállapította. Végre ott fönt is fölismerete valaki, hogy nem képzelhető el tartalmas emberi élet alkotó munka nélkül.

E nyilvánvaló tény a szocializmusban rendező elvként alkalmazták. Ez adta a rendszer emberközpontságát. Ott nemcsak óhajtották, hirdették a munkához való jogot, de a gyakorlatban garantálták is, hogy dolgozhassunk. Mégpedig mindenki számára egységesen.

Azt viszont nehezményezem (aligha csak én), hogy az „egyik napról a másikra élést”, illetve a lerongyosító, irgalmatlan soványító kúrát az utóbbi négy esztendőben regnáló hatalmi elitnek nyakába igyekeznek varrni; holott ez a rendszerváltás megtörténte óta – mint a kapitalizmus törvényszerű velejárója – szünet nélkül folytatódott. A szocialista társadalmi rendszer eszement felszámolásával szűnt meg számunkra a képzettség szerinti munkalehetőség. Akkor verték szét az ipari és a mezőgazdasági nagyüzemek döntő többségét, akkor kényszerítették minket gon-

dolkodó lényként megalázó biológiai szerepre. Más szóval a beígért demokratikus szocializmus helyett ekkor restaurálták nyakunkba vissza az egykor már levitézlett tőkés termelési viszonyokat, sodortattak vele százezreket a társadalom peremére, s tettek minket a kapitalista államalkulat számára fölösleges fogyasztó lényekké.

Az eltelt tizenhat évben különféle alapértékekre hivatkozó, ciklusonként cserélődő kormányok egyszóval az am azt kellett tapasztalunk, hogy az eb minden választási eredmény után ugyanaz maradt; csupán a nyakörvének a színe lett más. Vagyis mindegyik kormány kizárólag a hazai és külföldi multik gyarapodását és a pártkatonák hatalomból való minél nagyobb arányú részesedését tekintette legfontosabb feladatának, mely (Marx óta köztudottan) csakis a kiszákmányolás függvényében lehetséges.

Azért tartom hiteltelennek és álságosnak a plakát feliratát, mert olyanok agyalták ki a szövegét, akik sokat fáradoztak anno, hogy én és a magamfélék munkátlanná váljunk, s következményeként csak egyik napról a másikra élhessünk.

S. B.

Vigasztalódj Bélám! Azért az élet hosszú és hasznos, mint a toalettpapír!

Ügynökösdi

Az ország – politikusok által igencsak lázassá tett – közhangulatát némelyek időről időre tovább szítják az ügynöklistákon „föltre” személyiségek múltbéli tevékenységének „megszel- lőztetésével”.

Olyan korifeusokra orientálják a közvélemény figyelmét, akik hazafias érzületből, anyagi ellenszolgáltatásért, egzisztenciális megfontolásból (vannak, akik kényszerrel is emlegetnek) a BM-en belül funkcionált csoportfőnökségek valamelyikének titkos munkát végeztek, adatokat, információkat szolgáltatottak anno.

Az ügynöki múlt felhagyatása közben kétféle anomália észlelhető, mely részint az állampolgárokat érintő differenciált megítélésben, részint az állambiztonsági alaptevékenységet ellátó szervek egykaptafaszerű minősítésében nyilvánul meg.

Utóbb a bíboros és az Oscar-díjas filmrendező került közfigyelem fókuszába az előző hatalmi érát pártfogoló ügyködése okán. Egymást változtatták miatta az elmarasztalás és a szerezcsenmosdatás szándékával íródott cikkek a különféle sajtóorgánumokban; de a tévben és a rádióban is gyakran beszéltek róla.

Ezekből jobbra az derült ki, egyesek aszerint különböztetnek az ügynökmúlt megítélésében, hogy milyen egzisztencia birtokosa az inkriminált szerepvállaló. Az egyházfiaknak bocsánatos botlás, hiszen – úgymond – kényszer hatására cselekedtek, amikor társaik viselt dolgairól jelentettek. A művész kiváló alkotásaival szolgált rá a méltányos elbírálásra. Az ilyen tetek ismertté válása kapcsán alighanem a politikusok kerülnek leginkább „pácba”. Nekik csak és kizárólag jobboldali szerepvállalással lehet feloldozást nyerniük. Aki ilyen platformon politizál, annak jobbára „spongya” kerül a múltjára.

Ezt talán akceptálni lehetne. Hiszen erre is vonatkozatható a híres bölcsesség, miszerint „minden szentnek maga felé hajlik a keze”.

Azon viszont el-elűnődöm, hogy a besűgás szegypadra ültetett alanyai között egyetlen sem akadt ez idáig, aki a túlbuzgó számonkérőknek méltó választ adott volna. Mellébeszélés, különféle szellemi tatarjárás körtüneteire hivatkozás helyett nyíltan beismerhették volna a hivatalosság szemében kényesnek számító igazságot. Jelesül: azért teljesítették az egykori hatalom megbízatásait, azért figyeltek meg másokat, jelentettek a számukra furcsán viselkedő, a rendszer ártalmára cselekvő, nyilatkozó személyekről, mert vállalásuk, megbízatásuk teljesítését hazafias gesztusnak tekintették. Elmondhatták volna: nem volt bajuk, fenntartásuk sem Kádár Jánossal, sem a szocializmus-sal. Kötelességüknek tekintették a rendszer ártalmára cselekvők leleplezését.

Ha ekképpen nyilatkoznak, talán elkerülhetik a szegypadot, s nem kényszerülnek meghasonlásra, nem igyekeznének más múltról beszélni, mint ami-

lyet valójában megéltek. Csakhogy az ilyen civil kurázsizhoz óriási erkölcsi tartás szükségeltetne, amely azonban a különféle egyéni érdekek, potenciális célok, egzisztenciális megfontolások miatt csak kevesek jellemzője. A hála pedig mára igencsak kiment a divatból.

A mostani állami berendezkedés sem nélkülözheti a figyelőket, jelentetőket. A burzsoáz hatalom különösen igyekszik tájékozódni állampolgárai véleményéről, törekvéseiről, cselekedeteiről. A tőke érdeke igényli ezt legjobban. Csak ezúttal a sokat emlegetett „titkosszolgálati eszközökkel” teszi, illetve tettei. Mintha az előző rendszerben csinnadratta kíséretében szerették volna be a ma nehezményezett információkat. Akkor is titkosszolgálati eszközöket vettek igénybe erre a célra.

A másik anomália, hogy a BM egykori főcsoportfőnökségeit sokan egységesen a III/III-as ügyosztállyal azonosítják. Márpedig aki így tesz, helytelen koncepciót követ, s a közvéleményt is megtéveszti.

Tisztánlátás végett célszerű fölvezetni a belügy hajdani főcsoportfőnökségeit és szerveit. Eszerint az I-es a funkcionális részleget, a II-es a rendőrséget, a III-as pedig az állambiztonsági szerveit foglalta magában. Az utóbbi főcsoportfőnökség esetében – a szovjet KGB mintájára – további tagozódások történtek.

III/II volt a hírszerzés, III/II a kémelhárítás, III/III a belső reakció elhárítása, III/IV a katonai elhárítás, III/V pedig a technikai ellátó szervezet.

A III-as, azaz az állambiztonsági főcsoportfőnökség ügynevezett közvetlen irányítású szervekből (figyelőszolgálat, levélellenőrzés, pszichológiai labor, ügyeleti szolgálat, rejtjelszolgálat, telefonellenőrző szolgálat, vizsgálati szervek) és a megyei állambiztonság szerveiből állt.

A III/III-as csoportfőnökség – tehát a BM Belső Biztonsági Szolgálat – további részlegekre oszlott. A III/III-A osztály tagjai a kiemelten védett vezetők és vezetési pontok operatív védelmét látták el. A III/III-1 osztály az egyházak terrénját felügyelte. A III/III-2 osztály feladata főként a felsőoktatási intézményekkel, a különféle ifjúsági rétegekkel összefüggő állambiztonsági munka volt. A III/III-3-as osztály tagjai a rendkívüli események (terror, fenyegető levelek, emlékműgyalázások, röpcédulák stb.) esetében ügyködtek. A III/III-4-es osztály a legveszélyesebb államellenes bűncselekmények elkövetőinek felderítését végezte. A III/III-5-os osztály a Televízió, Rádió, MTI, Operaház stb. operatív védelmét látta el. A III/III-6-os osztály a szalmazdatok felderítésével foglalkozott. A III/III-7-es osztály elemezte és értékelt az információkat, illetve beszámolt a tapasztalatokról.

Ha az ügynöki múlt minősítésére vállalkozik valaki, a felsoroltak ismeretének birtokában talán tárgyilagosabb véleményalkotásra lesz képes.

Südi

JÓ BARÁTOM, CIMBORÁM

(EGY FÉMMŰVES BÚCSÚJA GÉPÉTŐL)

Csepelművek egykori büszke vára
Mivé lett sorsod mára?
Járom útjaid, fájón sebzett tested nézem
Így kellett ennek lennie?
De miért? – kérdem.
Csengő-bongó hangjaid kerese
Nem öntik a szikrázó rezet, nincs sajtolás, húzás, s a henger
sem hengerel
A fémmű gépei most bántó, csendben állnak
Dolgos, ápoló kezekre várnak
Egykor rendezett, tiszta utak koszban, mocsokban állnak
Menekülök innen. Az emlékek nagyon fájnak
Otthon vár a családom. Tudják, bent voltam az egykori
gyárban

Nem kérdezek semmit. Mert tudják, a válasz nagyon fájna
Mivé tették a gyárat, akik tömött zsebekkel tovább álltak?
Remélem, éltüket elkíséri a sok kismizmizett munkás átka.

Régi Csepel újságot veszek elő, képeit merengve nézem
Egy képet meglátva, felcsillant szemem fénye
„Hisz ez itt az én egykori gépem!”
Mikor megláttalak, kérdezem újra: mivé tetted szeretett
gyáram

Múltam maradt csak? Mivé lett jövőm álma?
Édes volt a munka, bár sokszor nehéz
E mostani állapot a halállal felér.
Visszagondolok: eltöltöttünk, ledolgoztunk hosszú éveket
Ismertem minden rezdülését, egész énedet
Tudtam: neked mi fáj, vagy miért álltai
Hamar a kedvencemmé váltál
Elhunyt barátomért is velem együtt sírtál,
Én kitüntetést kaptam, te jó szót, simogatást vártál
Mint mindig, csillogó-villogó lámpáiddal vártál.

Kérdezem újra: mivé lett közös vágyunk?
Örökre derékbatört legszebb álmodunk
Te szeretted volna új géphez adni megfáradt tested anyagát

Most elmondom: nem gép voltál nekem, hanem jó barátom,
cimborám

Én nyugdíjasként szerettem volna búcsúzni tőled
Mint megszoktad, büszkén emelt fővel
Nem tehettem, hisz sötét lelakatolt üzembe zártak
Az ajtók előtt kirendelt örök álltak
Bűnösnek érzem magam, hogy nem harcoltam jobban érted
Nem rántottam „kardot”, nem védelek téged
Bocsásd meg ezt nékem, jó barátom, öreg cimborám
Rád még biztosan jön jobb világ.

Úgy látszik, a rendszerváltozás lett a mi átkunk
Pedig az újat, a változást mennyire vártuk.
Kérdezted? Mi lesz velem?!

Átkozom a sorsot, hogy ilyen tett velem és veled
A nagy reménykedések és csalódások országa vagyunk
A történéseket egyre nehezebben fogja fel agyunk
Nem foglalom imába azok neveit sem, kik ezt tették velünk
Ők jól tudták, mit tetted, nekik most is tele a zsebük
Résen kellett volna lenni, figyelni rájuk
Mert „ezek” élik világukat, nekik nincs kárunk
„Ezek” soha nem fogják megérteni, hogy lesz egy gépből
cimborá, jó barát
Egy céljuk volt, s lesz a jövőben is, a mind nagyobb harács.

Bezárták végleg üzemet kapuját
Búcsúzom én is tőled, jó barátom, cimborám
Ha álmod egyszer valóra válik és újjászületsz egy gépben
Meséld majd el történetünket, dolgozva, duruzsolva szépen
Milyen sors ért engem és téged.
Tudja meg utódom: remélem, jó barátod lesz és cimborád
Mi történt velem és veled, miért kellett elhagynom cimborám
Mondd el azt is, jobban vigyázzon majd rád
Emléked örökké megőrzöm: jó barátom, cimborám.

Nagy János
Csepel

MOLDOVA ÚJ KÖNYVE

Moldova György 2006. március 13-án, hétfőn mutatja be új könyvét, az Éjféle napsütést a sajtónak, aznap 15 órakor pedig a fővárosi Lehel téri Mikulás könyvesboltban (a metró galériaszintjén) dedikálja könyvét, melyből részleteket olvashattak A Szabadságban.

Az író minden érdeklődőt szeretettel vár.

Vasas-Ezredvég zenés-irodalmi estek

A Vasas Szakszervezeti Szövetség Székházának dísztermében (1086 Budapest, Magdolna u. 5-7.)

2006. március 31-én 17 órai kezdettel

Egy rózsaszál...

Sárkány Kázmér a Magyar Állami Operaház magánéneke

ária- és dalestje

Közreműködnek:

Kassai Franciska előadóművész

Éliás Tibor operaezenekes

Zongoránál: Neumark Zoltán zongoraművész

Házigazda:

Baranyi Ferenc József Attila-díjas költő, műfordító

Belépőjegyek az Ezredvég kerületi aktivistáinál és a Vasas Központi Könyvtár Alapítványánál (VIII., Magdolna u. 5-7.), valamint a helyszínen kaphatók!

A jegyek ára egységesen 200 Ft.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Vasas Központi Könyvtár Alapítvány

Hirdessen A Szabadság hetilapban!

Többszöri megjelentetésnél kedvezményt adunk.

Várjuk megrendeléseiket!

Részletes információ: Huszár Zsófia
Telefon: 313-5420

OLVASSA, TERJESSZE, TÁMOGASSA!

A Szabadság Alapítvány számlaszáma:

OTP 11705008-20441997

ELMENŐBEN...

lett az Államigazgatási Főiskolán tanulok, s most itthon is megsza-
porodtak teendőim.

– Bírja?

– Amikor öcsém megjön a munkából segít, ő végzi a bevásárlást, takarítást.

Délelőtt sokan voltak Zanai rendelőjében. Érezte a feszített munka fáradtságát, de még három betegéhez el kellett mennie. Miután néhány fontos tennivalóra felhívta Ági figyelmét anyja gondozásával kapcsolatban, sietve távozott.

Lassan teltek a napok. Valéria életét fájdalommentessé tették az injekciók. Sokat aludt, s úgy érezte, mintha javult volna állapota. Az ötödik napon óvatosan lépett az ágyról. Magára vette kopott, sötétkék melegítőjét. Elvánszorgott az ablakhoz. A lakótelep kihaltan tűnt. Vastag hóréteg borította a játszótérrel. Varjak ültek a deres fák ágain. Szédült, visszavonozta az ágy. Mozgásra ösztökölte magát. Átment lánya szobájába. Ági vetetlenül hagyta fekhelyét. Sajnálta lányát. Mindig siet, kapkod. Járja a segélykérők nyomortanyáit, környezettanulmányokat végez. Késő estébe nyúló munkával, megírja feletteseinek javaslatait... Megvetette az ágát. Elfáradt, leült lánya ablakmellé, kicsinyke íróasztalához. A bejegyzésekkel tarkított naptár mellett tömött dossziét talált. Kíváncsian felnyitotta. Levelek voltak benne. Kézbe vette a felső levelet, s csak a pirossal aláhúzott lényegyet olvasta el: „A rendszerváltás-ker mentem nyugdíjba, a közszükségleti cikkek árai évről évre veszedelmesen emelkedtek, a nyugdíjaim reálértéke meg folyton csökkent.”

Valéria visszatette a levelet. A televízióban sokat szereplő ismert politikusok arcai tűntek fel emlékezetében. Egyiket sem kedvelte...

– Másnap délelőtt benézett fia szobájába. A gépgyár ismerős szaga érződött. Jancsi lecsutakolja magát az üzemi zuhanyozóban, s munkaruháját utcai ruhára cseréli, de a szag beleívódik a hajába, bőrébe, magához viszi mindenhol. Az apjának íróasztalához szaga volt... Kinyitotta az ablakot. Friss levegő áramlott a szobába. Hol van már a gépgyáriak büszke öntudata, nyugodt derűje? Jancsi lepeli előtte feszültségét, vibráló idegességét. De Áginak elmondta, miről puszognak a gyárban. Lejárat az amerikai befektető adókedvezményének ideje, s ha a nagyobb profit érdekében tovább viszi másik országba tőkét, bezárják a gyárat, a munkások meg kenyér nélkül maradnak... Levetett alsónadrágot, zoknit, trikót talált a székre dobva, magához vette. A fürdőszobában a kevéske mosás is nagyon fárasztotta. Visszabújt az ágyba.

A morfiuminjekció bódító hatására csitulak Valéria asszony
fájdalmi, oldódtak szorongásai, beesett hamuszürke arcán
félszeg mosoly jelent meg.

– Köszönöm, hogy eljött doktor úr.

Zanai doktor legyintett.

– A munkámhoz tartozik... Jobb itthon?

– A kórházban magányosságot éreztem. Itt talán a halál is könnyebb lesz...

– Ne adja fel a reményt – próbálta vigasztalni az orvos.

Az asszony sóhajtott.

– Reményt? Nincs már remény. A kórházban megmondták az igazat... Hiszen maga is tudja, doktor úr... Az utolsó stádiumba léptem.

Zanai nézte az asszony megereszkedett állát, tászkás szemeit, lebernyes nyakát, s eszébe jutott első találkozásuk. Valériának akkor még formás alakja, szép arca, sűrű szőke haja volt, s bokaficoma miatt férjére támaszkodott.

– Már rég járt nálam a férje. Meg kellene vizsgálnom a kolesterinszintjét, legutóbb magas volt.

Valéria a széles hitvesi ágy üresen tátongó részére nézett, s szemé sarkában megjelent egy könnyesepp.

– Nincs már nekem férjem – mondta fáslutan.

– Mi történt?

– Három műszakban dolgoztam a textilgyárban. Ha éjszakai műszakom volt, férjem elvitt Skodájával a gyárig. A magányos, elvált Editet váltottam a gépnél, s egyszer bemutattam a férjemnek, megkértem, röptse haza. Akkoriban már nagy fáradtságot éreztem. A szexhez sem volt kedvem. Visszaautasítottam a férjemet, ha közeledett hozzám. Az a bolond meg azt hitte, van valakim. Elköltözött Edíthez. Még nem tudtam a rákról, de már bennem volt. Nem akartam hiányozni a munkából. Privatizáció után a tulaj elkergette a betegeskedőket... Aztán egyik éjszaka összeestem a gép mellett, s jött értem a mentő.

Az orvos felállt, vizsgálni szerette volna, de szégyell elcsépelte, üres szavakat mondani. Valéria arcán az álomság jelei mutatkoztak.

– Rendszeresen jön majd injekciózni az asszisztensem. Ha úgy érzi, szükség van rá, telefonáljon – mondta és búcsúzásként kezébe fogta Valéria izzadó tenyerét.

A nyurga, szeplős Ági a konyhaajtóban állt, amikor az orvos kilépett anyja szobájából, arca piros volt a tűzhely melegétől.

– Meghívom egy kávét a doki bácsi.

Zanai nem tudott ellenállni. Beült a konyhába. Főlhajította a kávé. Frissen sült fasírozott fokhagymás, borsos illata lengedezett a serpenyő felett.

– Hol dolgozik Ágika?

– Szociális munkás vagyok az önkormányzatnál. A munka mel-

Az asszisztens, miután beadta az injekciót, percekkel belül tovább rohant a következő beteghez. Elővette az ételt a hűtőszekrényből, fölmelegítette. Étvágytalan volt, keveset evett. Elmosta az edényeket. Megint lefeküdt, s mély álomba zuhant.

Csengetésre ébredt. A szürke alkonyatban felkapcsolta a vilanyt. Fürdőköpenyébe bújt. Az ajtó kémlelőlyukán keresztül Rozi néni látta, akitől a gyárban a szakmát tanulta. Csokoládés dobozt, s virágot tartott a kezében. Kitérta az ajtót, megölelték egymást.

– Eljöttem, mert hallottam, hogy beteg vagy – mondta s a mosolygástól megszapordtak arcán a ráncok.

– Nagyon örülök neked Rozi néni – Valériának elpáraszkodott a szeme, széket tett az ágy mellé, hogy a vendég ráülhessen.

– Emlékszer Vali? Egyszer te is eljöttél a betegágyamhoz.

– A szocbrigád ajándékát vittem.

Rozi néni bólintott. – A Balatonnál is üdültünk néhányszor együtt.

– Eladták az üdülőnket – kesergett Valéria. – Emlékszel, amikor épült, milyen sok társadalmi munkát végeztünk? Még a férjeinket is elvittük dolgozni... Úgy mentünk oda nyaralni, mintha a magunkba mennénk. Aztán privatizáltak azt is, mint a gyárunkat. Minden kárbaveszett. A szövőnőknek nincs pénzük a mai drága apartmanokra... Ej drága Rozi néni, sok szörnyűség történt velünk, miután a rendszerváltást követően nyugdíjba mentél. A tulaj úgy kezdte, hogy minden tizedik szövőnőt utcára tett. Aztán megfosztott bennünket az üzemikonyhánktól, a bölcsődénktől, az üzemi fodrászatunktól, s az üzemen belüli boltunktól, ahol hazafelé ment olesón bevásárolhattunk. Eladta az autóbust is, amivel a szocbrigádok szabad idejünkben kirándulhattak... Nem szokás már a névnapi buli, a beteglátogatás, az egymás segítése, némán megfélemlítve robotolnak a szövőnők. Hajcsárok figyelik minden mozdulatukat, aki öt percnél tovább marad a klotyón, arra ráordítanak, megszegyenítik a többiek előtt...

A beteg hírtelen elhallgatott, becukta szemeit, nagyon fáradtnak látszott.

– Víz – suttozta.

Rozália asszony vízzért rohant a konyhába, felültette a beteget az ágyban, megitta. – Elmegyek, s te kialszod magadat – mondta.

Amikor a gyermekei megérkeztek a munkából, benéztek hozzá. Aludt, a szokásosnál szaggatottabban szuszogott.

Ági csaknem éjfélig dolgozott a szomszéd szobában, lefekvés előtt benézett anyjához. Közel hajolt hozzá. Hallotta mély, nyugtalan légzését... Jancsi korán kelt, sietve reggelizett, s rohant a villamoshoz. Ági mielőtt munkába indult, anyjához ment, hogy érdeklődjön állapotáról... Édesanyja félrebillent fejjel, élettelenül feküdt az ágyon...

Haypál Tibor

A városok fölött megnövekedett a szennyezett levegő

A városokban élő emberek jelentős része ha teheti, szabad idejében a parkokban, erdőben sétál vagy kirándul a hegyekre, s a tiszta levegővel teleshívja a tüdejét, amitől felfrissül, szinte kicserélődik a szervezete. A szegediek közül például sokan a Tisza-parton, az újszegedi hatalmas parkban vagy a Fűvészkertben több órát töltenek mondván, hogy a városban nem bírják elviselni a tűrhetetlen levegőt. Arra voltunk kíváncsiak, hogy Csongrád megye székhelyének levegője mennyire és mitől szennyezett, ezért felkerestük az Alsó-Tisza Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget, s az intézmény egyik osztályán, vagyis a Környezetvédelmi Laboratóriumban érdeklődtünk dr. Motika Gábor vegyészről.

– Hány felügyelőség létezik az országban, melyik főhatósághoz tartoznak, s a szegedi intézménynek mekkora a működési közege?

– A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumhoz tartozva az országban 12 felügyelőség funkcionál. Működési körzetünk Csongrád megye, valamint Bács-Kiskun és Békés megye egy része. Az Alsó-Tisza Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség az utóbbi időben átszervezések történtek, s az intézmény mostani neve Alsó-Tisza Vidéki Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség. A névváltoztatásból is látható, hogy

bővült a tevékenységi körünk, egyebek között a természetvédelemmel. A felügyelőségünknek több osztálya van, az egyik a Környezetvédelmi Laboratórium.

– Mi a feladata?

– Az, hogy környezetvédelemmel kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatokat végezzon, s ez kiterjed a felszín alatti és a felszíni vizek, szennyvizek, a hulladék, valamint a talaj, a levegőminőség és a zaj vizsgálatára. Ezek a vizsgálatok elősegítik a hatósági döntések megalapozását.

– Mekkora Szegeden a légszennyezettség?

– Több dolog felmerül a le-

vegőminőséggel kapcsolatban. Elsőként említtem azt, hogy sokfajta légszennyező anyag van, például a szénmonoxid, kéndioxid, nitrogén-dioxid, ózon, szállópor, ülepedőpor és sorolhatnám tovább. Egy adott időszakra és komponensekre vonatkozóan megállapítható, hogy milyen a szegedi levegő minősége, de ezt általánosságban nem lehet jellemezni. Van személyes benyomások, hogy közepes vagy jó a szegedi levegő minősége, de a szubjektív megítélések és az egzakt mérési adatok különbözőek.

– Milyenek voltak az év elején mért adatok?

– Január közepétől egy hetes időszakban Pesten és több vidéki nagyvárosban, így Szegeden is a szállópor-szennyezettség magasabb volt a megengedettnél, amit a kedvezőtlen időjárási, meteorológiai viszonyok okoztak. A hideg idő és a szélcsend miatt a városok fölött felgyűlt a szennyezett levegő és nem tudott kitisztulni. Amikor megváltozott az időjárás, ez a szennyezett helyzet megszűnt. A felügyelőségünk Szegeden folyamatosan egy helyen, az Izabella híd közelében méri a levegő minőségét, vagyis a légszennyező anyagok koncentrációját. Folyamatosan működnek a mérőberendezések, amelyek a fő légszennyező anyagokról adnak pontos információt. Ez a terület Szeged egyik legszennyezettebb része, ugyanis ott van az 5-ös út. De az úgynevezett közlekedési állomás méréseiből nem derül ki, hogy másutt, történetesen a Tarján lakótelepen, Újszegeden vagy a város egyéb helyein milyen a levegő minősége, mindenesetre feltételezhető, hogy az Izabella híd környékénél jobb.

Tarnai László

A Magyar Vöröskereszt és a Munkáspárt 2006. március 20-án, hétfőn 9.00–13.00 óra között a párt Budapest VIII., Baross u. 61. sz. alatti székházának III. emeleti tanácstermében önkéntes véradó napot rendez. Rászoruló beteg embertársaink gyógyulása érdekében kérjük minden 18 és 65 év közötti, segíteni szándékozó megjelenését.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az **»OBSERVER«** BUDAPESTI MÉDIAFIGYELŐ KFT. 1084 Budapest, Auróra u. 11. Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744 E-mail: marketing@observer.hu http://www.observer.hu

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele. **VERES ÉREMBOLT,** VII. ker. Izabella utca 37. Tel.: 322-4799 H-P: 9–17 óráig.

Emlékezzünk! Madzsar József születésének évfordulóján

A hazai munkásmozgalom egyik vezető személyisége 1876. március 12-én született Budapesten. Eredetileg orvosnak tanult, ám már az I. világháború előtti egyetemi éve alatt bekapcsolódott a közéletbe: szoros kapcsolat fűzte a haladó szemléletű diákokat tömörítő Galilei-körhöz.

A társaság tagjaként egyike volt a darwinizmus magyarországi terjesztőinek. Szabó Ervin könyvtáros és marxista filozófus barátjaként könyvtárnok, majd az 1914-ben alakult Országos Polgári Radikális Párt alelnöke lett. A háború alatt is elsősorban tudományos-kutató munkát végzett,

ezt követően pedig az őszirózsás forradalom kormányában népjóléti feladatokat látott el. A proletárdiktatúra alatt közegészségi népbiztos-helyettes. Az ellenforradalom hatalomra jutása után évekig emigrált, majd hazatérve mint a szociáldemokrata balszárny tagja publicisztikai tevékenységét

folytatott. Rövidesen az illegális KMP harcosává vált, melynek sajtóorgánumát, a *Társadalmi Szemlé*t szerkesztette 1931-től. 1935-ben Csehszlovákiába emigrált, rá egy évre pedig a Szovjetunióba utazott, ahol Kun Bélával és sok más baloldali harcostársával együtt a sztálini személyi kultusz áldozata lett: letartóztatása után két évvel, 1940 szeptemberében hunyt el Arhangelszkben.

D. A.

Debrecenben a legdrágább az élet

Debrecen stratégiai auditja 2006 címmel figyelemkeltő kiadványt szerkesztett Desseffy Tibor és Pulai András. Hazánk tíz nagyvárosának az elmúlt másfél évtized alatti fejlődését hasonlították össze rendszerezve és tényyszerűen közölve az Eurostat, a Központi Statisztikai Hivatal és a Váti elemzéseit. A szerzők Debrecen helyzetét vették alapul, s azt vizsgálták, hogy a civis város, valamint Pécs, Miskolc, Szeged, Győr, Székesfehérvár, Szolnok, Eger, Kecskemét és Nyíregyháza miként gyarapodott.

A kiadvány egyik fejezete részletesen elemzi a bérlakáshelyzetet, s a felmérésből kiderül, hogy a rendszerváltás óta a tíz település közül Pécs és Szegeden adtak át legtöbb önkormányzati beruházással épült lakást, és ebből a szempontból a sor végén kullog Debrecen, ahol ilyen lakásba egyetlen család sem költözhetett be. A szerzők elemzéséből az is kiderül, hogy a komfortos lakások bére legmagasabb Debrecenben, Hajdú-Bihar megye székhelyét követi Eger, s Szegeden elfogadhatóak a komfortos és összkomfortos lakásokért kért összegek.

Az összeállítás kitér arra is, hogy az ivóvíz és a melegvíz

díja Szegeden a legolcsóbb, s lakosság számára Debrecenben is alacsony, de ezekért jóval többet kell fizetni a székesfehérvári és pécsi embereknek. A távhődíj éves képzett ára Debrecenhez viszonyítva lényegesen kevesebb, de a győrieknél ennél is olcsóbb.

A szerzők összesítették a lakbért, az ivóvíz-, melegvíz-, csatornadíjat, távfűtést, szemétdíjat, vagyis a rezsi költségeket, s ennek alapján kimutatták, hogy a vizsgált települések közül egy átlagos családnak Debrecenben legdrágább élni, aztán következik Nyíregyháza, Miskolc, ahol szintén sok pénz elmegy a rezsire egy átlagos kétfős családnak.

Jó ötlet volt a kiadvány megjelenítése, mert sok érdekes tény megtudható belőle a tíz nagyváros alakulását, fejlődését illetően, mint például az is, hogy melyik településen hányan járnak egyetemre, főiskolára, és az is, hogy a lakosok inkább otthon nézik a tévét vagy a moziba is járnak.

A kiadvány szerzőinek törekvése elismerést érdemel, s munkájukat célszerű lenne más települések bemutatásával, összehasonlításával folytatni. De ez alaposabb, körültekintőbb szerkesztést igényelne, mert az első kötetből alapvető tények hiányoznak, mint például a forintösszegek, így ezek nélkül az olvasó számára nem derül ki, hogy adott esetben mi a drága és mi az olcsó két települést összevetve. A százalékokban, bizonyos pontszámokban megjelölt hasonlításoknak nincs valós alapja, ami pedig konkrétan elgáztatná az érdeklődőket.

T. L.

BÚCSÚ EGY ELVHÚ KOMMUNISTÁTÓL

Felföldi Péter elvtárs 1959 óta volt pártunk hí tagja.

Még gyermekkorában ismerkedett meg a mozgalommal, mint egy nagy családban született legkisebb gyermek. A cselédsorban nevelkedett fiú az édesapja nyomdokaiba lépett, aki mindig fellázadt az elnyomás, a cselédsors ellen.

A mozgalmi munka ízt így a családi házból hozta magával. Mint sportoló, majd ipari tanuló és szakmunkás is mindig kitartott az eszme mellett.

A Téglá- és Cserépipari Vállalatnál művezetőként nemcsak a szakmai, hanem a politikai munka terén is kiváló munkát végzett.

1989-ben, a rendszerváltás után a Munkáspárt megalakulásának tevékeny résztvevője volt. Nyugdíjba vonulása után is aktív munkáspárti tag volt haláláig. A békéscsabai párt-szervezet vezetőségi tagja és az V. alapszervezet titkára volt. A vezetőség és a tagság mindig számíthatott elvhu véleményére, aktív munkájára.

Személyével nagy vesztesség érte a vezetőséget és a párttagságot. Higgadt, őszinte elvhuőségét, fáradhatatlan munkabírástát, becsületességét örökre megőrizük.

Békéscsabai városi alapszervezet

VESZTESÉGEINK

Nagy Sándor, ki 1998 óta volt a párt tagja, 71 éves korában elhunyt. Zagyvarónai alapszervezet

Bán József, aki 1945 óta volt a párt tagja, 79 éves korában elhunyt. Székesfehérvár, Tóvárosi alapszervezet

Rácz István elvtárs, a Tolna megyei pártmozgalom pótolhatatlan aktivistája váratlanul elhunyt. 80 éves volt. Temetésén részt vett Thürmer Gyula, a Magyar Kommunista Munkáspárt elnöke is.

EMLÉKÜKET KEGYELETTLEL MEGŐRIZZÜK

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu;
internet cím: www.aszabadsag.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Hírlapárúsítás formájában terjeszti a Lapker Rt. Budapest és vidéken.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága, 1008 Budapest, VIII. ker., Orczy tér 1.
Előfizethető valamennyi postán, a kézbesítőknél, e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: (06-1) 303-3440.
További információ: 06 (80) 444-444.
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft.
Szedés, tördelés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Oláh Nyomda, 1211 Budapest, Központi út 69-71.
Felelős vezető: Oláh Miklós vezérigazgató.

A Munkáspárt internet címe: <http://www.munkaspart.hu>

MEGRENDELŐ

Kérem küldjenek az alábbi címre
1 példány A Szabadság bemutatósámot!*

Megrendelem A Szabadság ..... példányát**

- havi előfizetéssel (460 Ft/hó)
- negyedévi előfizetéssel (1380 Ft/negyedév)
- féléves előfizetéssel (2760 Ft/félév)
- éves előfizetéssel (5520 Ft/év)

Név: .....

Cím: .....

* A bemutatósám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!

** Az előfizetéses megrendelést a hírlapkézbesítőnél, a Magyar Posta hírlap-ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettő vagy több példány azonos címre történő postázását a Progressio Kiadó is vállalja.